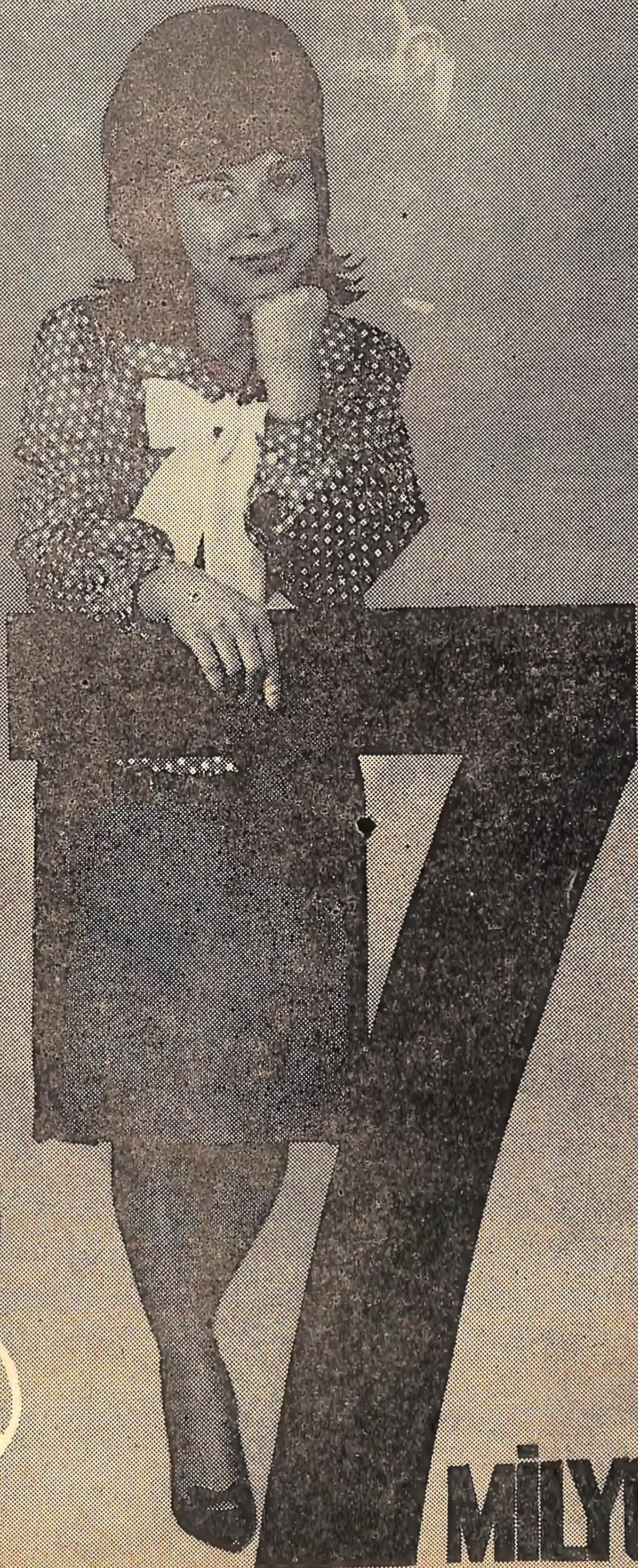
Akbaba

Pakistan CENTO'dan' manevi yardım istedi. — Gazeteler —

CENTO — Allahım, sen Pakistanın yardımcısı ol!..

(Yeni Ajans: 4734—204)

Akbaba
Yıl: 43 Cilt: 9 Sayı: 39 ● Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ ● 22 Eylül 1965

GÜNAYDIN HÜZÜN!

ORTADA panayır yok, ama seçim var. O da o demektir!

Ortada tulûat çadırı yok, ama miting kürsüleri var. O da o demektir!

Ortada, kaşı boyalı, gözü boyalı, burnu boyalı, eli çıngıraklı palyaço yok. Ama içi alay, dışı kalay politika çığırtkanı var. O da o demektir!

— Haydi başlıyor!..

Biri, içerdeki oyunları sayar dökerdi: Hokkabaz, canbaz, sihirbaz!

Öbürü, yapacaklarını sayıp dökerken anlarsınız ki, o da hokkabaz değil ama perendebazdır, canbaz değil ama madrabazdır, sihirbaz değil ama düzenbazdır!

Biri çıkıyor: Reform diye yırtınıyor, reform!.. Toprak reformu, vergi reformu, eğitim reformu!

Yakasından tutup sorsalar o hamiyetli birine:

— Üçbuçuk yıl iktidarda kaldınız.. Niye yapmadınız bu reformları?.. Bu hasretini çektiğiniz reformları?

Gözü yaşlarla buğulu, sesi hıçkırıklarla yongalı, cevap verecektir:

— Koalisyon ortakları bırakmadılar ki...

Ama burnu ağzını yalanlayan enfiye vazı gibi, onun da bu sözü, başka sözünü yalanlamaktadır:

Seçimlerde kendisinin çoğunluk kazanamıyacağını anlayınca, tek parti iktidarını yeren, koalisyon iktidarını öven yine kendisi idi!

— Haydi başlıyor!..

Merhaba mı? Hayır.. Günaydın mı? Hayır.. Bonjur mu? Hayır... Sağ el iman tahtasında, gözler süzük:

— Esselâmü aleyküm, Müslüman kardeşlerim!

Medenî kanuna, seçimlik kesme bıyık altından, seçimlik balta sakal üstünden gülüyor: Allahın emri dörde kadardır. Nasıl gülmesin? Kendisi bile bu Tanrı emrinin yarısını yerine getirmiş: Köyde bir, başkentte bir!

Harf inkılâbına, elindeki nutuk notlarını sağdan sola satır satır süzerek gülüyor: Tanrı kelâmı gâvur harfleri ile yazılır mı hiç?..

Şapkaya gelince... Bu balkabağını, en usta berbere gönderseniz, en güzel kokuları sürseniz ve üstüne en şık şapkayı oturtsanız, baş yapmaya imkân yoktur!

İlim yayma cemiyetinin baş yardımcısı o... Ne ilmi mi?.. İlm-i irtica!

Kurs öğrencileri için ocağında kazan kaynattıran o... Ne kursu mu?.. Hafız kursu!

Ama, tek oğlunu İngiliz lisesinde, çift kızını Fransız lisesinde okutan da yine o!

— Haydi başlıyor!..

Ortanın solundayız.. Paşanın kolundayız.. Kurtuluş yolundayız!

Ama, bizim sol, ortanın solu da değildir, solun solu!.. Bizim sol yalnız Nazilli'de pamuklu, Alpullu'da şeker, Mecidiyeköyü'nde likör fabrikası işletmiyor, Boğaz kıyısında otel, gazino, meyhane bile işletiyor!

Bu solla, bu kolla, bu yolla, gide gide nerelere vardık, siz söyleyin ey üçyüz lira maaşlı ilkokul öğretmenleri!.. Siz söyleyin, ey vagon pencerelerinden sallanan beyaz mendiller!.. Ey Almanya yolcuları!

— Haydi başlıyor!..

Başka biri çıkmış, çıplak ayaklılara pabuçluları, ceketsizlere ceketlileri, kıravatsızlara kıravatlıları, yayalara otomobilleri, evsizlere apartımanlıları, tembellere çalışanları göstererek, sosyal adalet diye - Arenadan kaçmış döğüş boğası hırsı ile - burun deliklerinden soluyor!

Yalnız şu İstanbul'u ele alalım:

Ortalama altmışbin apartıman varmış. Yine ortalama onla çarpalım: Altıyüzbin bin oda...

Demek apartımanlarda oturanlar sokaklara atılmak şartı ile bir sosyal adalet denesek, ne düşecek?..

İki gecekonduluya bir oda!

Artık bu Moskova cennetinde yaşıyanlar, her sabah apteshane kapısında kuyruk yaparlarken birbirlerine mutlu selâmlar yollayabilirler:

— Günaydın hüzün!..

Yusuf Ziya ORTAÇ

Harikalar!

Suphi Baykam... Tanımadınız mı Suphi Baykamı?.. Doktor Suphi Baykam... Yine mi tanımadınız?.. C.H.P. Genel Sekreter yardımcısı Suphi Baykam...

Ay, yine de tanımadınız mı?.. Durun size tanıtayım iyice: Hani şu harika çocuk, küçük ressam Bedri var ya.. İşte o harika çocuğun babası...

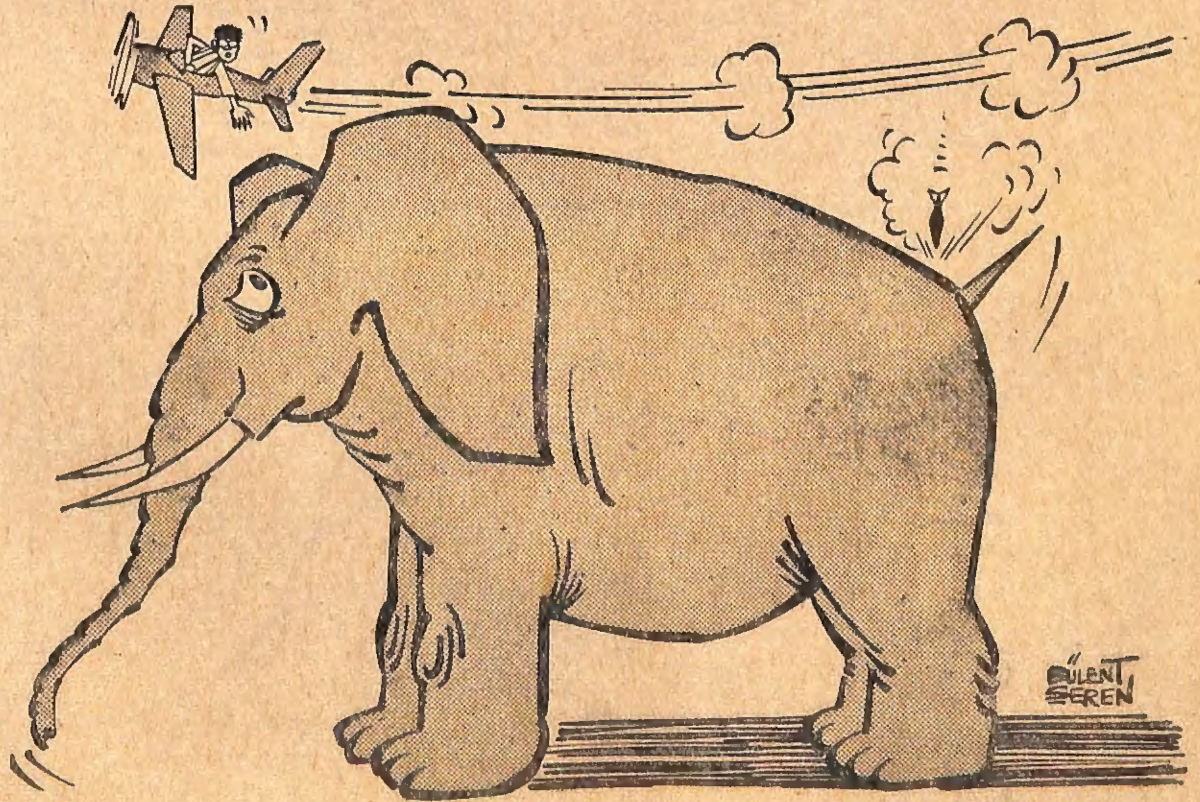
Ne mi olmuş?..

Her gittiği yerde öyle harika nın harikası nutuklar atıyor ki, artık küçük ressama «Harika çocuk» denmiyecek...

Ne mi denecek?..

Harika babanın çocuğu!

Pakistan uçakları Hindistanı bombalıyor. — Gazeteler —

— Acıttım mı cicim?..

Görünmez KAZA

SEMİH, Feriha'nın Cihangirde yapılacak nişan törenine yetişmek için Teşvikiye durağından bir dolmuşa atladı. Şoförün yanına oturdu. Arkada üç kişi daha vardı. Araba hızla kalktı. Nişantaşı yolu oldukça tıkalı idi. Şoför, birkaç sefer pencereden başını çıkarıp öndeki araba dizisinin ucunu görmeğe çalıştı. Yol boyunca taksiler, otobüsler, kamyonlar sıralanmışlardı.. Beklemekten fayda çıkmayacağını görünce, birdenbire gaza basarak, önünde duran arabayı solladı ve hızla ilerlemeye başladı.

Tam o sırada, Karakol sokağından koca bir kamyon caddenin ortasına fırlayıverdi. Aceleci şoför, çok sıkı bir fren yapmasına rağmen çarpışmaya engel olamadı. Ve taksi, kamyonun ön çamurluğuna şiddetle bindirdi. Otomobilin içindekiler birbirlerine geçmişlerdi. Şoför, direksiyona abandığı için kendini ucuz kurtardı. Ama Semih, alnını ön cama hızla çarptı. Arkadakiler de birbirlerinin üstüne yığıldılar.

Semih ufak bir sersemlik geçirdi, kendini çabuk topladı:

— Korkmayın, korkmayın, bır şey yok, diye mırıldandı. Hafif atlattık..

Şoförün gözleri korkudan büyümüştü:

— Kimseye bir şey oldu mu? Diye, endişeyle sordu.

Çarpışma yerinde, bir dakikanın içinde büyük bir kalabalık toplanıvermişti. Taksinin ön tarafı da hurdahaş olmuştu. Kalabalığın arasından bir polis, çıkageldi. Şoföre sokulup:

— Ehliyetini ver, dedi.

Şoför, ehliyetini uzattı. Polis, arabanın içindeki yolculara bakıp:

— Yaralanan var mı? Diye sordu.

Bereket, yaralanan yoktu. Semih:

— Hayır, hafif atlattık, dedi kimseye bir şey olmadı.

Polis, onu tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra:

— Sen, kendi suratının halini görüyor musun? Dedi.

Semih, elini yüzünde gezdirdikten sonra:

— Ne varmış suratımda? Diye sordu.

— Burnundan kan geliyor be!..

— Burnumdan mı?.. Belki.. Ama önemli değil bence..

— Orası bize ait.. İşin önemini sen takdir edemezsin.. Arkadaşlar, siz de arabadan inin. Karakola kadar gideceğiz.. Haydi şoför efendi arabayı kaldırımın üstüne al, sen de gel..

Yolculardan bazıları itiraz edecek oldu. Ama polis kimseyi dinlemiyordu. Kamyonla taksiyi, peşpeşe kaldırımın üstüne çektirdikten sonra, iki şoförle dört yolcuyu önüne katıp karakola getirdi. Komiser, içeriye girenlerin yüzlerine uzun uzun baktıktan sonra Semih'e döndü:

— Burnunu sil, dedi.

— Zararı yok Komiser bey!. Her insanın burnu kanayabilir. Bizi karakola niçin getirdiniz?..

Polis memuru söze karıştı:

— Beyim, ufak bir kaza oldu ama, yine de ne olur ne olmaz diye, ben bunları toplayıp getirdim. Biz vazifemizi yapalım da..

— Tabii, tabii...

Semih nişana yetişmek için sabırsızlanıyordu:

— Komiser bey, dedi. Benim hiçbir şikâyetim yok ki..

— Canım, senin şikâyetin yok ama, sonunda ne çıkacağını sen nereden bileceksin?

— Ne gibi ne çıkacağını?.. Ben dâvacı olmuyorum ki...

— Sen dâvacı olsan da, olmasan da, seni bir kere muayene ettirmeğe mecburuz

— Ama, benim çok acele işim var.

— Ona ben karışmam..

— Rica ederim, beni bırakın da gideyim..

— Olamaz efendim, olamaz.. Yarın bir beyin kanamasından gidecek olsan, biz ne cevap veririz?.. «Yaralıyı neden muayeneye yollamadınız?» derlerse, biz ne deriz?..

— Ben yaralı filân değilim ki..

— Burnun kanıyor ya.. Bizim için de lâzım olan, o..

— Ama, ben çok acele..

— Olamaz dedik yahu.. Bekle biraz.

— Peki, beni kim muayene edecek komiser bey?..

— Nöbetçi doktor kimse, o muayene edecek.

— Nöbetçi doktor nerede?

— Sıraselvilerdeki İlk Yardım Hastanesinde..

— İyi ya.. Oraya gidip muayene olurum ben..

— Fezlekeni yazalım.. Bekçi ile beraber gidersin.

— Ama lütfen, çabuk yazın şunu..

— Yahu, resmi dairenini işine ne diye müdahale edersin sen? Fezlekeni yazsak bile, daha bekçi gelmedi.

— Ne zaman gelir bekçi?

— Biraz sonra gelir.

— Başka biri ile gitsem?..

— Karakolda başka adam var mı? Herkes vazifede..

— Ama, çok acele bir işim..

— Hâlâ söylüyor be!.. Sen şöyle çekilsene bakayım kenara.. Niyazi efendi, sen öteki arkadaşları içerki odaya al da, tahkikatını yap. İfadelerini alıp, dâvacı değillerse hepsini serbest bırak... Yalnız şoförleli alıkoy.. Bu beyi de muayeneye yollıyacağız. Bir evrak hazırlayıver muayene için...

— Başüstüne beyim.

Hepsi birden evrak odasına geçti. Semih, sabırsızlıktan yerinde duramaz olmuştu. Beyoğlunda çiçek yaptırdıktan sonra saat dörtte, Cihangirdeki nişana yetişecekti. Halbuki muayeneye giderse, nişana yetişmesi de kabil olmıyacaktı. Üzgün bir halde, evrak odasındaki tahta sıranın üstüne yerleşti.

Yazılar yazıldı, ifadeler alındı, evrak imza edildi. Saat altıya doğru bekçi geldi. Durum ona da anlatıldı.

Bekçi, evrakı cebine yerleştirdi. Semih'i de yanına katıp yola çıktı. Semih bir teviye:

— Biraz kımılda hemşerim!.. Diyordu. Benim acele işim var.

— Len oğlum!.. Sırf ecele iş sende mi olur? Benim zabahtanberi, dabanlarımın altında bir dorba samırsak döğüldü. Goşa goşa gitmenin ne meçpuriyeti varmış? Hastanada zabaha gadar tohtur var.

— Ama, benim de çok acele işim var.

— İşine azıcık geç git.

— Dur bakalım, sen nereye gidiyorsun? Otomobiller şu tarafta...

— Maşşallah beyime.. Dimek sana husosi taksi dutcez, eyle mi? Vay müsü vay!.. Taksim'ecek yürüyemen besbelli..

— Canım, otomobilin parasını ben vereceğim.

— Şincik olur. Yörü tomofile öyleysem...

Bir taksiye binip, Sıraselvilerdeki İlk Yardım Hastanesine geldiler. Epey arayıp sorduktan sonra nöbetçi doktoru buldular. Gençten bir delikanlıydı. Bekçi:

— Tohtur bey, mayeniye adam gettirdim, dedi.

— Evrak nerede?

— Buyur bayım..

Doktor, kâğıdı okuduktan sonra başını kaldırdı:

— Polis karakolu, bize resen yazı yazıp adam yollıyamaz, dedi. Bu yazının savcılık tarafından yazılması lâzım..

— Beyim, bu zahattan sonra, savcıyı nirde bulurum ben?

— Nerede bulursan bul.. Onu da mı ben düşüneyim?

— Bu efendinin işi aceleymiş de..

— Usulsüz iş göremem ben.. O kadar söylüyorum.

Bu itiraza, Semih de bir şey diyemedi. Bekçi ile beraber hastaneden çıkıp bir, otomobille yine Nişantaşı Karakoluna geldiler. Durumu komisere anlattılar. Komiser:

— Yahu, bunlar da her gün yeni bir usul çıkarıyorlar, dedi. Şimdiye kadar bizim tezkeremize göre, pekâlâ rapor veriyorlardı.

Semih'e döndü:

— Kusur bizden gitti delikanlı! Dedi. Sen şimdi kendin kaderine küs..

Öteki, hiç cevap vermedi. Yalnız saatine baktı. Yediyi çeyrek geçiyordu. Artık nişanın sonlarına da yetişebilmesi imkânsızdı. İster istemez boynunu büktü. Komiser, polis Niyazi efendiyi çağırdı:

— Şu evrakın, savcılığa yazılması lâzımmış. Sen ona göre düzeltiver de, beyi oraya yollıyalım.

— Başüstüne beyim.

Yeniden evrak yazıldı. Yeniden bekçi görevlendirildi. Yeniden taksi tutuldu.

Semih'le bekçi, Beyoğlu savcılığına geldikleri vakit, binanın kapısı kapalıydı. Demir kapıyı epeyce vurdular. Gece bekçisi açtı:

— Ne istiyorsunuz? Dedi.

— Mütteyi umumu istiyoruz.

— Lan bu zahatta mutteyi umum bulunur mu?

— Acele iş için geldik.

— Acele iş için gelen atliyedeki mutteyi umuma gider, bura gündüzleri çalışır.

— Ne zaman gelecez?

— Zabahınan irkân gelin.

Bekçi, Semih'e döndü:

— Yörü hemşerim, dedi. Senin bugün nasibin yok.

— Peki ama, adliyedeki savcıya gidelim.

— Evrak buraya göre yazılmış. Atliye seni gabul itmez..

— Ne yapacağız peki?

— Yörü garakola..

Yine bir taksiye binip, Nişantaşı karakoluna geldiler.

Komiser yemeğe çıkmıştı. Saat dokuza doğru geldi. Semih boynunu bükmüş, yapılacak bir şey kalmadığını anlamıştı. Komiser, biraz da acıyarak:

— Delikanlı! Yarına kadar dişini sıkacaksın, dedi. Şu kanape rahat çanadır. Orada kestirirsin. Seni fazla rahatsız etmezler. İstersen sana şuradan bir sandviç aldıralım. Yarım kilo da üzüm yedin mi, karnın bal gibi doyar.

— Mersi.. Bir şey istemem ben..

— Sen bilirsin. Bizden sana, insaniyetlik.. Üst tarafı senin bileceğin iş.

Semih o gece, tahta sıranın üstünde sabahı etti. Sabaha kadar da iki paket sigara içti. Saatlerin iler-

Böyle baş, böyle tıraş!

Yavuz'un kilosu bir liradan satılıyor. — Gazeteler —

lemesini, bir an önce sabah olmasını bekliyordu. Sekize doğru komiser uyandı. Fakat; evrak akşamdan hazır olduğu için, yaralıyı bekletmeye sebep yoktu. Saat sekiz buçukta Semih, başka bi bekçi ile yola çıktı. Beyoğlu savcılığına yine bir taksi ile geldiler. Savcılıktaki evrak memuru, bekçinin uzattığı kâğıdı inceledikten sonra:

— Nişantaşı karakolu, bize doğrudan doğruya evrak gönderemez, dedi. Orası herhalde Beşiktaş Emniyet Âmirliğine bağlıdır. Beşiktaş bize tezkere yazsın. Biz de yaralıyı muayeneye gönderelim.

— Nitcaz şincik?

— Oğlum, al yaralıyı, karakola götür. Oradan Beşiktaş'a sevkedeceksiniz.

— Gumser bey, burıya yolladıydı.

— Bak hâlâ konuşuyor be!.. Ben sana ne diyorsam, sen onu yap..

İster istemez geriye döndüler. Bir taksi ile Nişantaşına geldiler. Komisere durumu anlattılar. Komiser:

— Yarabbi sen bilirsin, dedi. Her gün yeni bir usul icat ediyolar. Ne yapalım? Kusura bakma kardeşim. Kabahat bizim değil.

— İstağfurullah komiser bey..

Beşiktaş emniyet âmirliğine hitaben yeni bir tezkere yazıldı. Semihle bekçi, yine bir taksiye atlayıp Beşiktaş Emniyet Âmirliğine geldiler. Emniyet Âmirinin kapısı önünde, resmi elbiseli bir polis duruyordu. Bir bekçiye, bir de Semih'e baktı:

— Ne istiyorsunuz? Dedi.

— Muayeneye adam getirdim memur bey!..

— Ne muayenesi?..

— Tomofil yaralaması..

— Şu karşıki evrak odasına gir.. Kaydını yapsınlar, tezkeresini de yazsınlar.. Muayeneye götürürsün.

— Başüstüne memur bey.

Odaya girdiler. Evrak memuru, zayıf, kara kuru bir adamla yaşlıca bir kadının ifadesini alıyordu. Yarım saat kadar bekledikten sonra, polis yeni gelenlere döndü:

— Evrakınızı verin, dedi.

Kâğıtları bir hayli inceledikten sonra:

— Ben şimdi sizin tezkerenizi yazayım ama, imza için, nasıl olsa bekliyeceksiniz.

— Neden bekliyeceğiz efendim?

— Âmir bey cenazeye gitti. Namazdan sonra gelir.

Semih iyice üzgündü:

— Ne şanssızlık yarabbi!.. Diye mırıldandı. Polis bunu duydu:

— Cenazenin şansla ne alâkası var? Dedi. Ceabı Allah ne vakit can alacağını, önceden haber verecek değil ya..

— Haklısınız efendim.

Yine beklediler. Emniyet âmirliğine girip çıkanların hesabı yoktu. Saat üçe doğru emniyet âmiri geldi. Evrakı imzaladı. Semih'le bekçi, Sıraselvilerdeki İlk Yardım Hastanesine yetiştiler. Nöbetçi doktoru bulmak, epeyce zor oldu. Evrakı bu sefer de geri çevirirlerse, Semih çileden çıkacaktı. Hırsından eli ayağı titriyordu.

Doktor, kâğıtları iceledikten sonra:

— Neniz var? Diye sordu.

Semih'in eli ayağı titriyordu. Biraz da isyankâr:

— Hiçbir şeyim yok, dedi.

— Niye bu kadar sinirlisiniz?

— Hiç.. Siz lütfen raporu çabuk yazın.

Ve doktor, raporunu yazdı:

«Bir otomobil kazası geçirdiği için burnundan yaralandığı ifade edilen Semih Candutlu isimli şahsın hastahanemizce yapılan muayenesinde, burnuna ait herhangi bir ârıza görülmemekle beraber kazadan doğan şokun heyecaniyle, asabi buhran tezahürleri tesbit edildiğinden, mumaileyhin adlî tıpta onbeş gün müddetle müşahade altına alınmasına lüzum görüldüğünü bildirir rapordur...»

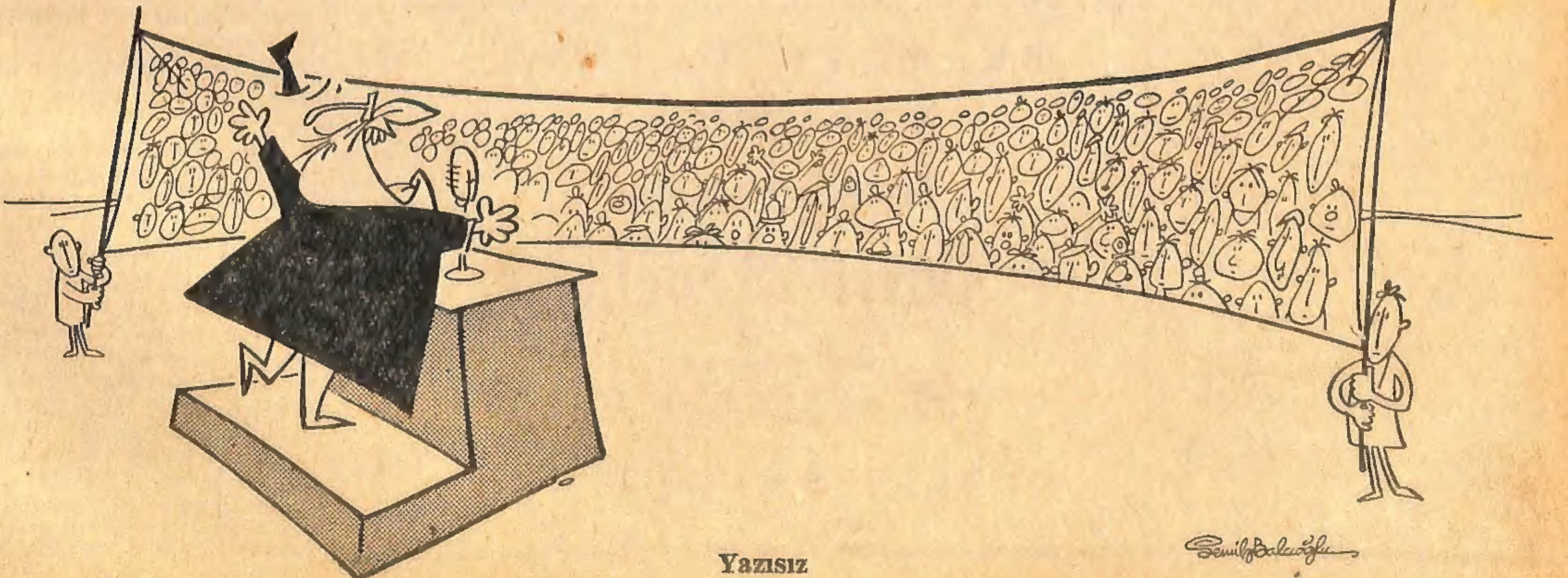
Semih ağlamaya başlamıştı.

Adnan VELİ

«Rize çayı içen kadınların tenleri güzel kokuyormuş..» —Gazeteler—

Çay banyosu!

BİZİM YOKUŞ

Bir parti gazetesi

Hey gidi 946, heeey... Arafat'da şeytan taşlar gibi, bütün demokrasi hacıları, Bizim Yokuş'ta Halk Partisini taşlıyordular. Her kalem, her fırça, C.H.P.'ye atılan bir oktu. Akbaba'nın kanatlarından başka kalkan yoktu galiba...

Başta Peker, bütün yöneticileri, bir parti gazetesi çıkartmak için zorluyordu. Basında tek sözcüsü olmayan iktidar yaşıyamazdı.

Nihayet bir gün, Meclis koridorunda Recep bey beni merdiven altına çağırdı. Baktım, yüzü gülüyor:

— Yapıyoruz istediğini Ortaç, dedi.. İstanbula bir arkadaş gönderdik, müzakere için...

Giden, Antalya milletvekili Kemal Turan'dı. Konuşacağı adam da Tan matbaası sahibi Halil Lûtfi Dördüncü...

Sesim suratımdan daha ekşi, ağzımı büzdüm, burnumu kırdım, başımı diktim:

— Olmaz...

— Neden?

— İkisi de zor adamdır da ondan...

Recep Peker, o tombul tombul iyimserliği ile beni yatıştırmak istedi:

— Kemal Turan yalnız değil.. Lûtfi Kırdar da var.. Ahmet Kara da var!

Biri İstanbul valisiydi, biri C.H.P. il idare kurulu üyesi. İkisi de zekî adamdı, akıllı adamdı, yapıcı adamdı.. Bir belki gülümsedi içimde...

Ama iki gün sonra, Kemal Turan'ı Ankara'da gördüm sinirli sinirli: Müzakere kesilmişti.

Bu sefer Recep Peker'le Mümtaz Ökmen beni gönderdiler konuşmağa...

Akbaba vilâyetle karşı karşıya idi o zaman. Telefon edip randevu alacak, önce Lûtfi Kırdar'la konuşacaktım. Odama girince kimi görsem beğenirsiniz?.. Halil Lûtfi bir koltuğa gömülmüş, şıldır şıldır beni beklemiyor mu!

İyi bir müşteri bulmuştu matbaasına. Kaçırdığına pişmandı. Aradaki anlaşmazlık da pek önemli bir şey değildi doğrusu...

Onu odamda bırakıp vilâyete gittim. Kırdar'la hemen anlaştık. Ahmet Kara, bir telefon konuşması ile bize katıldı.

Üçümüz ortak teklifimizi Halil Lûtfi'ye bildirdik. Tamaaam...

Her şey, bir saat içinde olup bitmişti. Ankara'nın bize imza yetkisi vermesi bile...

Saat oniki olmadan, Sirkecide, Liman hanında, Ahmet Kara'nın Boğaza bakan bürosunda Noter anlaşmayı hazırladı ve dördümüz imzaları bastık.

Herkes sevinçliydi: İnönü'nün gözde valisi Lûtfi Kırdar da, Halk Partisi idare kurulu üyesi Ahmet Kara da, ben de... Ama en çok sevinen Halil Lûtfi idi: Sağlam, sürekli bir müşteri bulmuştu matbaasına...

Kara, bürosunda kaldı. Kırdar, arabasına binip evine gitti. Ben de, kolumda Halil Lûtfi, Sirkeciye doğru yürüdüm...

Tam Konya Lezzet lokantasının önünde, adımları durakladı Halil Lûtfi'nin. Saat bire geliyordu. Yemek vaktiydi tam. Gözlerinde, dudaklarında, sesinde, anlatılmaz bir tatlılıkla:

— Yusuf Ziya, dedi...

Beyhude düşünmeyin ne söylediğini... Bu, hiç kimsenin, hiç birinizin aklına gelemez.. Akılla ilgisi yoktur çünkü!

— Yusuf Ziya, dedi yüzüme yalvar yalvar bakarak, haydi, şu mutlu günün şerefine bana bir öğle yemeği ikram et!

Merak bu ya, peki dedim.

Lûtfi Kırdar

Afiyet olsun, dönerden girdi, kompostodan çıktı!

Halil Lûtfi, Bizim Yokuş'un Nasreddin Hocası'dır. Hasislik hikâyeleri anlatmakla bitmez. Size birkaç örnek vereyim:

İki eski dost, evine misafir gelirler. Halil Lûtfi, cebinden tabakayı çıkarıp birine uzatır:

— Buyur...

— Ben sigara içmem...

Tabakayı kapayıp cebine koyarken misafir yanındakini işaret eder:

— Ona versene...

Halil Lûtfi kurnaz kurnaz güler:

— Yoook, o içer!

Bir başka hikâyesi: Üç ortak, gazete çıkarıyorlardı: Ahmet Emin Yalman, Zekeriya Sertel, Halil Lûtfi... Her hafta, pazar günleri evinde nöbetleşe toplanıp konuşacaktılar.

İlk hafta Yalman'ın apartımanında toplanıldı. Yenildi, içildi, konuşuldu.

Ertesi hafta Zekeriya Sertel'in Modadaki köşkünde...

Üçüncü hafta gelince, Halil Lûtfi gülerek haber verdi:

— Ben sıramdan vazgeçtim çocuklar!

Şimdi Bizim Yokuş'tan inip çıkan yolcular görüyorlardır: Meserret Otelinin alt köşesinde, yuvarlak cepheli bir iş hanı yükseliyor. Allah bağışlasın, bizim Halil Lûtfi Dördüncünündür. Etrafını çeviren tahta perdedeki levhada, mimarın, sahibinin isimleri yazılı.

Yalnız Halil Lûtfi'nin soyadı Dördüncü değil de 4. yazılmış.

Kendisine sormuşlar:

— Neden Dördüncü değil de 4. yazdırdın?

Gayet rahat cevap vermiş:

— Az mürekkep gitsin diye!

Yalnız Halil Lûtfi Dördüncü'nün güzel bir huyu vardır: Kendisine edilen ikramların altında kalmaz. Konyalı'da ısmarlattığı yemeği de bana iki kere iade etti. Anlatayım:

Galiba ünlü bir misafir gelmişti İstanbul'a, belki bir yabancı Cumhurbaşkanı, bir Kral, belki bir Başbakan. Balo veriliyordu Dolmabahçe Sarayında... Saat yirmiikiden sonra büfe açıldı. Baktım, önü savaş meydanı, çatallar, bıçaklar havada şimşekleniyor. Kibar dâvetlilerimiz İstakoz yağmasında!

Öyle tiksinirim ki bu açgözlülükten, büfenin önü boşaldığı zaman, tabaklarda yalnız muz kabukları, kadehlerde yalnız şampanya köpükleri kalmıştı.

Bir de baktım, Halil Lûtfi elinde tepeleme doldurulmuş iki tabak, gülerek bana doğru geliyor:

— Al dostum, sana bir ziyafet borcum vardı, afiyet olsun!..

İkincisi şöyle oldu:

Bir öğle üstü, Akbaba'da otururken, içeriye giriverdi.

— Gel Yusuf Ziya, dedi, seni yemeğe götüreceğim bugün.. Sarayda çektiğim ziyafet yetmedi, farkındayım!

Halil Lûtfi Dördüncü

Yüzüne baktım, gülüyordu ama ciddi idi.

Kalktım, Sirkeciye giderken, sağda, piyazcıya girdik. Eh, ikram ondandı ses çıkaramazdım elbet...

— Bize birer ciğer tavası, dedi çırağa... Yarımşar da ekmek!

Gayet keyifli idi. Türkiyedeki ekmek israfı üstüne rakamlar söyledi, hesaplar yaptı, kaybolan yüzbinlere acıdı...

Ciğerler bitince, tekrar seslendi:

— Yarımşar yumurtalı birer piyaz...

Ekmeğini zeytin yağlı sirkeye banıp banıp öyle lezzetli bir yiyişi vardı ki, ben de gayrete gelmiştim onunla...

Bu da bitince yine seslendi çocuğa:

— Birer kâse aşure...

Üstü beyaz fıstıklı, kuş üzümlü kâseler de geldi önümüze.. Attık kaşığı!

Nihayet sıra hesaba gelmişti. Kalktık tazgâhın başına yürüdük:

— Yap bakalım hesabı usta, dedi.. İki ciğer, bir ekmek, yarımşar yumurtalı iki piyaz, iki aşure...

— Yüzkırkbeş kuruş!

Pantalon cebinden bozuk para çantasını çıkarırken bana döndü:

— Ver yetmişiki buçuk kuruş.

Sonra koluma girdi, dost gözlerle yüzüme bakarak:

— Sana, dedi, ciğeri ile, yumurtası ile, fasulyası ile, aşuresi ile yetmişiki buçuk kuruşa karın doyurmasını öğrettim.. Bu iyiliğimi unutma!

Yusuf Ziya ORTAÇ

GELECEK SAYIMIZ

Akbaba

İlâveli 28 Sahifa

Aziz Nesin

En güzel yazısını yolladı.

GÜRCİSTAN MEKTUBU

ANKARA MEKTUBU

Çüşşş!..

Zaten bana kalsa... Elçilikleri kaldırırdım, hangi tarihî müzeye gerekirse... Önemli problemlerin halli için güçlü heyetler uçururdum oraya buraya... «Heeey, derdim, hey! Bu fakir milletcağız, bunca saray yavrusu, bunca Cadillac, bunca beyaz eldivenli «butler», bunca kafası fırfırlı fam dö şambr, bunca şampanya akımına dayanamaz!..»

Amma, madem ki elçilikler var, madem ki memleketi temsil ediyor diyoruz, e o zaman, o elçiliklerin başına kondurduklarımız, aşağa doğru bile çekseler, biz onların itibarını yukarı doğru çekmeliyiz, di mi Akbaba?

* * *

Kırlaşmış saçlı, iyiye alışık tutumlu, ne yaşlı ne genç adamın nutku tutulmuştu. Nutuk bu, tutulduğu da olur. XV inci Luinin metresine ait diye övünülen Paris elçiliği binasında (Halbuki, o cici hanımın devrinden sadece bir merdiven rampası kalmıştır!) Kendine bir türlü gelemiyordu. Siz de olsanız gelemezdiniz! Bir «beşaret haberi» almıştı Fransız Dışişlerinden, kalibrası yüksek bir haber... Geri çağrıldığını, bağlı olduğu memleketinin bakanlığından değil, elâlemden öğrenmişti. Ve... elâlem demişti ki büyük elçimize: «Biz elâlemiz, eğer, yuvaya dönüş haberini, bizim gazetelerimizden alırsan, ne şaş, ne de şaşkınlaş!»

— Biz mi?.. İbrahim beylere gidiyoruz: Damatları listenin sonuna düşmüş de. Ya siz nereye?

— Biz de İsmail beylere: Oğulları listenin başına geçmiş de!..

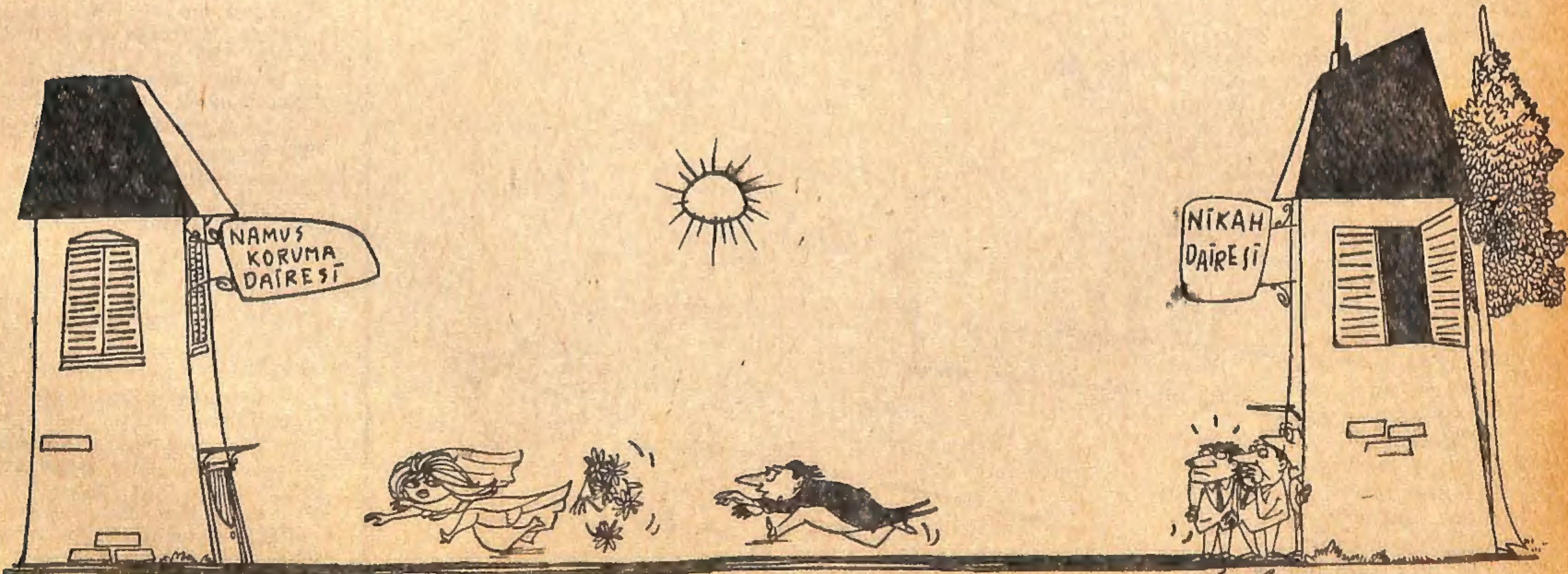
Büyükelçi, başarılı ola, olmıya, azbuçuk protokol biliyordu? Biliyordu ki, aklı başında bir hükûmet, geri çekildiğini, önce geri çekilene bildirir, o da gider elâlemi haberlendirir ve ayni zamanda, yerine gelecek dâhiyi müjdeler! E, çok ağrına gitmişti muamelenin bunca tersi... O bizler gibi alışık değildi ki muamelenin tersine... Bastı istifayı... Ve terbiyeli, ve sulhsever kişiydi, bulutlu, yuvarlak, alışılmış stilde bir demeç verdi: «Kişiliğinde, elçilik itibarı zedelendi» diyeli... En çok ağrına giden, kendinden sonra gelen «dâhiyi» müjdeliyememekti!..

İşin sonu daha da parlak. Dışişlerinin, beyhudelik gibi kasvetli, boş bir ömür kadar uzun koridorlarında, nice şanlı yetkililer şu yorumu, monşerleşe monşerleşe, yâra, ağyara duyurdular: «Efendiiim, biz kendisine geri çekilme haberini vermedik, çünkü, şifre memurlarımıza güveniyoruz!»

Affedersiniz dostlar düşmanlar, yalnız bilgi edinmek için soruyorum, başka niçin olabilir? «Çüşşş» demek suç mu?... Kime mi? Başka vatandaşların ve benim «malikânemde» beslenen nice ve nice merkebim var da... onlara!.. Başka kime olabilir ki? Kimeeee?..

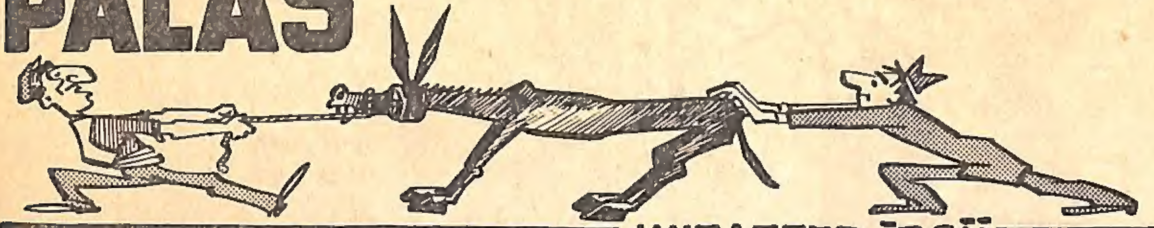
Nimet ARZIK

Amerika'da, kadınların namusunu koruyacak bir daire kuruldu.. — Gazeteler —

Gelin — İmdaaaaat!..

EŞEK PALAS

MUZAFFER İZGÜ

BİZİM apartımanın önündeki levhayı görenler önce bir irkilirler: «Hepsini duyduyduk ama, Eşek palas duymamıştık» derler... Adam, nohuttan vurur vurgunu: «Nohut palas» der, müteahhitlikten vurur; «Azyer palas» der, devletten vurur: «Deniz palas» der de, niçin vurgunu eşekten vuran adam «Eşek palas» demesin?

Evet efendim.. Biz de eşekten vurduk vurgunu!

İşsiz kaldığım günlerden biriydi. Kahvede iki elim şakağımda, tekrar seçilememe korkusuyla karşı karşıya kalmış milletvekilleri gibi sigaranın birini yakıp, birini söndürürken, yanıma birisi yaklaştı... Galiba o da benim gibi işsizdi ki, önce işsizlikten açtı lâfı...

— Ah ulan, şu paranın gözü kör olsun, dedi.

— Amin, dedim.

— Çok paranın değil ama, az paranın. Yani yirmi liranın!

— Yirmi liranın mı? Para mı be yirmi lira da? Zenginler ilkokuldaki çocuklarına harçlık diye veriyorlar o parayı. Hem yirmi lirayla ne alınır, ne satılır ki?

— Ne mi alınır, satılır?.. Eşek alınır satılır, eşek!..

— Eşek mi?

— Eşek ya!

— Haydi canım sen de, dedim, hiç eşek ticaretinden para mı kazanılırmış?

— Var mı sende yirmi lira? diye sordu.

Yanımda 25 lira kadar vardı.

— Var, dedim.

— Ne dersin, ortak iş yapalım mı seninle? Bana bak arkadaş!.. Bendenize, adıynan şanıynan Eşşek Arif derler... Nasıl ki ismim Arif'se, eşşekten benim kadar anlayan arif yoktur şu dünyada!.. Namussuzum eşşek ticareti garantili iş.. Yani ya, bankalardan da garantili! Bir koy, en azından yirmi al!

— Deme yahu?

— Deme de söz mü arkadaşım? İsmin neydi senin?

— Cevdet, dedim.

— Bak Cevdet kardeşim, varsan hemen yola çıkalım...

— Nereye gidiyoruz?

— Ben bi köy biliyorum... Oraya eşek almağa gideceğiz!

Kahveden beraberce kalktık. On kilometre arabayla, on kilometre de yaya gittikte sonra, dediği köye vardık...

— Ooo Eşek Arif, hoş geldin, dedi köylüler.

— Hoş bulduk, dedi Arif.

Biraz hoşbeşten sonra, eşekler kahvenin önünden resmigeçit yapmağa başladılar. Kimine 200 diyorlardı, kimine 100 diyorlardı. Nihayet, 40 lira dedikleri bir eşeği, var tut, çatır çatır pazarlıkla 20 liraya aldık... Aldık ama, geldiğimiz yolu ancak sırtımızda götürebilirdik bu eşek eskisini. Hayvancağız, her adımını on dakika düşündükten sonra atıyordu. Arif'e:

— Ölmüş bu eşek, dedim...

— Sus, sen bilmezsin, dedi!

Neyse.. Aldık eşeği, çıktık yola. Birimiz önden çekerken, birimiz arkadan kaktırırken, yirmi kilometrelik yolu ancak sekiz saatte saltanatla gelebildik.

— Dosdoğru bizim eve, dedi Eşek Arif.

Arif, evde önce diş muayenesinden başladı işe. Hayvanın ağzını kovan gibi açıp muayene ettikten sonra:

— Vay anasını, tam sekiz dişini sökeceğiz bu mıymıntının, dedi.

Boş bulunarak:

— Vallahi bende para bitti!.. dedim. Sende varsa verirsin dişçiye.

Arif gülümsedi:

— Benden iyi eşşek dişçisi mi olur, dedi. Sen şimdi şöyle kaktır bakalım şu eşeği!

Zaten ayakta durmağa mecali olmayan eşeği bir yüklenişte devirdim... Eşek Arif içerden kocaman bir kerpeten getirdikten sonra:

— Ayır bakalım şimdi çenesini, dedi.

Arif'in biri kız, biri de erkek, iki çocuğu da bizi seyretmeğe gelmişlerdi...

— Babam yine eşek dişi çekecek, diye birbirleriyle şakalaşıyorlardı... Çocuklara öyle bir «Defolun» diye bağırış bağırdı ki, eşek bile sıçradı bu bağırıştan.

Arif, «Ya Allah» diye diye tam sekiz dişini söktü hayvanın.

— Şimdi biraz tuzlu suyla gargara ettirelim ki, sabaha kadar, diş yerleri kavlayıp kaybolsun...

Eşek gargara mı bilir?.. Övüre anıra tuzlu suları yuttu...

— Şimdi ikinci iş, bu hayvana fosfat çorbası içireceğiz!

— O da nesi? diye sordum.

— Namussuzum bu çorbayı büyük nenene içir, gelin olmaya kalkar!

Bir tasın içinde hazırladığı yeşilimsi suyu boca etti hayvanın ağzından...

— Bir saat sonra tesirini göstermeğe başlar... Şimdi bir iş kalıyor... Bu hayvanı şişireceğiz!

— Eşeği mi?

— Eşeği ya... Aynı futbol topu şişirir gibi şişireceğiz!

İncecik bir tığla, hayvanın ayağının ucundaki deriyi deldi.

— Ha gayret, dedi Eşek Arif. Biraz sen şişir, biraz da ben. Yalnız dikkat et, havayı geri kaçırmayasın!

Aynı derisi yüzülecek kurbanlıklar gibi şişirmeğe başladık eşeği. Biraz sonra hayvanın elle tutulan kemikleri kaybolmağa, vurulan yerlerden, sanki sıkı etmiş gibi tok tok sesler gelmeğe başladı...

Deliğin ağzını incecik bir sicimle bağladıktan sonra etrafına da eşeğin derisinin renginde balmumundan sürdük...

Biz bütün bu işlerle uğraşırken neredeyse gün doğacaktı.

Eşek Arif:

— Şimdi nişadırını da sürdük mü gerisine, pazarın yolunu tutarız, dedi.

Hayvanın üzerine ikimiz birden bindik. Arif, hususi yapılmış çivili ayakkabısını hayvanın karnına değdirdikçe, bir taraftan nişadır, bir taraftan fosfat bulamacı- zıp zıp zıplıyordu ihtiyar eşek...

Pazarda hemen alıcılar etrafımızı çevirdiler.. İlk baştan birisi:

— İkiyüz vereyim mi? dedi.

— Olmaz, dedi Eşek Arif..

— Ver gitsin yahu, dedim kulağına.

— Ulan o alıcı değil, pazar kızıştırıcısı. Biraz sonra ona satışın yüzde beşini vereceğiz enayi, dedi.

Anladım ki bu işin yabancısıyım. Ondan sonra hiç ağzımı açmadım.

— İkiyüz elliye oldu mu? diye sordu pazar kızıştırıcısı.

Başını salladı Arif:

— Olmaz!..

Başka biri:

— Hiç ömründe eşek almadın mı sen yahu, dedi pazar kızıştırıcısına. Üçyüz de bakalım. Baksana sen şu eşeğin rahvanlığına?

Galiba, bu da, kızıştırıcının adamlarındandı...

Eşeğe bir göz attım. Yani hayvanın yularını bir bıraksan, Talstan füzesini geçecekti.

İkinci adam, eşeğin ağzını açarak:

— Baksana yahu, daha üç yaşındaymış, dedi.

— Öyleyse son üçyüz veririm, dedi pazar kızıştırıcısı.

Arif o tarafa bile bakmıyordu. Umursamadan:

— Son üçyüz yirmibeş verirsen olur, dedi.

İkinci adam eşeğin sırtına atladı. Deh demesiyle uçtu eşek. Geri dönüp geldiğinde:

— Haydi enayilik etme, ver üçyüz yirmibeşi, bir daha böyle mal ele geçmez, dedi.

O sırada, demindenberi bizi seyreden köylünün biri atılarak:

— Üçyüz yirmibeşe bende!.. diye bağırdı.

İkinci adam, öfkeyle:

— Yuh be, kaçırdın böyle eşeği, dedi. Sonra köylünün sırtını okşayarak:

— Dinim hakkı için, anlıyormuş sun dayı sen eşekten, diye hayvanın yularını köylünün eline tutuşturdu.

Köylü:

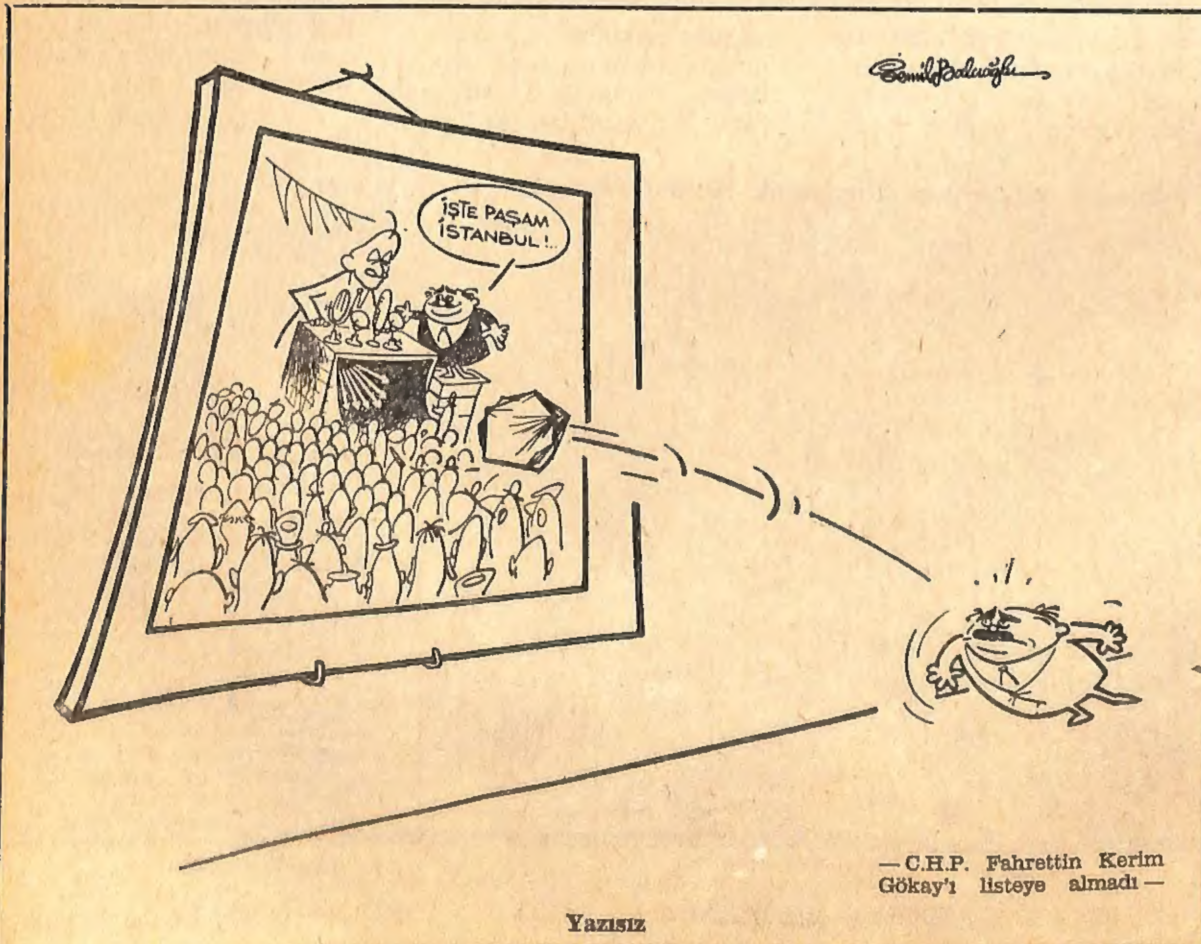
— Anlarız tabiî oğlum, diye bilgiç bilgiç güldü.

Ve biz o gün, pazar kızıştırıcısına verdiğimiz onbeş, ikinci adama verdiğimiz on lira hariç, tam 280 lira para kazanmıştık...

O günden sonra, ustamdan öğrendiğim gibi, sadece bu işi yaptım.

Eşek Arif'e gelince, o kadar para kazandıysa da, sırf eşekliği yüzünden adam olamadı...

Muzaffer İZGÜ

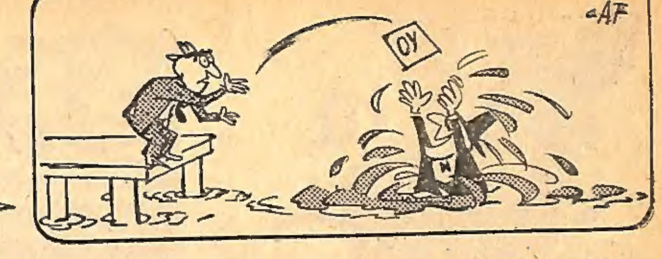
— C.H.P. Fahrettin Kerim Gökay'ı listeye almadı —

Yazısız

PAZARTESİ

Liste

Aday listelerinin kesin biçimleri açıklandı. Hani bazı İstanbul meyhanelerinde listeyi masanın üstüne açık bırakır garson... Ve sonra mezeleri taşıdıkça yazar:

— Midye tavası... bir,
— Fasulya plâkisi... bir.
— Arnavut ciğeri... iki.
— Beyaz peynir... bir.

Bizim gazetelerin birinci sayfaları kaç zamandır yekûn çizgisi çekilmemiş meyhane listesi gibi yeni yeni isimlere açılıyorlar. Her mezhep ve her meşrepten ve her çeşniden bir sürü «aday adayı» sofraya sürülüyordu. İyisi, kötüsü... Tazesi, bayatı...

Bitti bu iş... Ve aday listeleri kesinlikle belli oldu. Yüksek seçim kuruluna takdim edildi.

Yekûn hanesine bir çizgi çekildi.

Şimdi bakalım bu listeler millete kaça patlıyacak.

Şimdiye kadar kaça patladığı meydandadır. Gürültü, patırtı, seçim, geçim, özgürlük, demokrasi, millî irade, derken halk gene zokayı yutmuş, ve 3500'ü alan milletvekilleri 1965 seçimlerine girmeden önce son gösteri olarak maaşları artırmaya çabalamışlardır.

Hürriyet denen şey pahalıdır... diyen bunca fikir adamı boşuna söylememişler.

SALI

F. K. G.

Bu listelerin sürprizli yanları vardı. Bu sürprizlerden biri sevimli Fahrettin Kerim Gökay'ın o uzun endamlı ismini listelerde görememek, ve kısa endamlı cisminin nasıl olup da böyle bir duruma düştüğüne şaşmak olmuştur.

F. K. G. ise o sevimli ve pişkin haliyle:

— **Galiba beni unuttular, ama politikayı bırakacağımı sananlar aldanıyorlar...** demiştir; ama atı alan Üsküdarı geçmiştir.

«Siyaseti bırakmak» meselesine gelince:

Tecrübeyle sabittir ki politikacılar politikayı bırakmazlar, politika politikacıları bırakır.

Adamın biri lostra salonuna girmiş. Ayağında yıpranmış, eskimiş ayakkabılar var. Ama ayakkabıyı sandığa doğru uzatırken boyacıya çıkışmış:

— Şunları gıcır gıcır bir parlat bakayım... demiş.

Boyacı:

— Boyayım abi! Anlaşılan ayakkabılar seni bırakmış ama, sen ayakkabıları bırakmıyorsun.

Bazan elbise insanı bırakır, insan elbiseyi bırakmaz... Şapka insanı bırakır, insan şapkayı bırakmaz... Kadın insanı bırakır, insan kadını bırakmaz... Hayat insanı bırakır, insan hayatı bırakmaz...

Ama olup olacağına varır iş.

ÇARŞAMBA

Olmayan

Seçimler yaklaştığı için siyasi partiler gövde gösterisine başlıyacaklarmış.

Baş gösterisine başlıyacaklar değiller ya...

Olmayan şeyin gösterisi de olmaz.

PERŞEMBE

Zındıklar

Lâf politikacıdan açıldı mı sürer gider. Bizim politikacılar bir yandan parti propagandası yaparken, bir yandan da dini bütün bir Müslüman numarasına yatıp, seçmenlerin gözline girmeğe çabalıyorlar. Hani Bektaşiye:

— Şarap içer misin? diye sormuşlar.

— Akşaaaaaamdaaaaan akşaaaamaaaa... demiş.

— Namaz kılar mısın? diye sormuşlar:

— Bayramdan bayrama, bayramdan bayrama... diye çabuk çabuk cevap vermiş.

Bizim politikacılar da o biçim: Namaz kılar mısın, camie gider misin? diye sorulunca:

— Seçimden seçime, seçimden seçime... diye çabuk çabuk cevap veriyorlar.

CUMA

Diş tabibi

32 yıllık ünlü diş tabibi Bedros yerli sinemada oynarmış. Bedros Çiçekcan'ın Beyoğlunda muayenehanesi var, müşterisi var, kazancı var...

Ama bir de merakı var: Sinema!

Yerli filmlerde oynamak zevkini okşuyormuş Bedros Çiçekcan'ın... Bu işi para için değil, zevk için yapıyormuş

Ve bizim Türkiyemizde bu yıl 200 film çevrilmiş. Ne Amerikada, ne İtalyada, ne Fransada bu kadar film çevrilmiyormuş.

O kadar ki bu yıl çevrilen filmleri oynatacak sinema salonu yokmuş.

Eh... Bir memlekette bu kadar merak olur ve otuz yıllık diş tabipleri bile bedavadan figüranlık yapacak kadar sinemaya düşkün olursa o memlekete 200 film az bile gelir.

Az bile gelir; ama anlaşılan filim çevirmek sinema salonu inşa etmekten de çok ucuz ve kolay olduğu için çevrilen filmler ortalıkta kalıyor.

Ne çıkar... Rejisörü, prodüktörü, yıldızları ve figüranları toplanır, kendi çevirdikleri filmleri kendileri seyrederek eğlenir giderler.

Türkeş, A.P.'lileri kendi partisine çağırdı:

«Politika alfabesi!»

CUMARTESİ

Köpek cenneti

Eşek cenneti olduğunu bilirdik, ama köpek cenneti de varmış. Köpek cenneti İzmirdeki Efes oteli.

Meğer bu Efes otelinde köpekler için her gün özel yemek listesi çıkarmış. Hürriyet gazetesi bunlardan birini yayınlamış. Köpeklerin öğle yemeği listesi şöyle:

1 — Sütlü yulaf ezmesi
2 — Kuzu yahnisi ve patates püre
3 — Tavuk göğsü.

Ve boyunlarına beyaz peçeteler bağlı köpekler, masa başına otururlarmış. Garsonlar ciddiyetle hizmet ederlermiş bobilere... Bobilerin bir günlük yemek masrafları seksen lira imiş. Ve bu seksen liraya servis dahil değilmiş.

Dil bilen garsonlar köpeklere hizmet ediyorlarmış.

Yani oteldeki turistlerin turist köpeklerine kendi bildikleri dille hitap ediyorlarmış. Tabii bu köpeklerin Türkçe bilmesine imkân yok. Fransız köpeğine Fransızca, İngiliz köpeğine İngilizce, Alman köpeğine Almanca ve Amerikan köpeğine gene İngilizce sövlemek gerek ki anlasın hayvanlar...

İnsanlar bütün bunları okuduktan sonra bazan şaşıp kalırlar.

Niçin şaşmasınlar ki!..

İnsan beşer, elbet şaşar...

Köpeklere baktıkça şaşar insanlar bazan...

İnsanların açlıktan kırıldığı dünyada, tokluktan çatlayan köpeklerin otellerde kuzu yahnili patates püresi yemeleri şaşılmıyacak bir iş midir?

İti an taşı hazırla... demiş Atalar, eski zamanda.

Şimdi iti andın mı, menüyü hazırlıyacak ve servis yapmaya âmade olacaksın ki işler yürüsün.

Zaten itlerin ve itliğin itibar gördüğü ve insanların ve insanlığın hor görüldüğü bir toplumda yaşıyoruz.

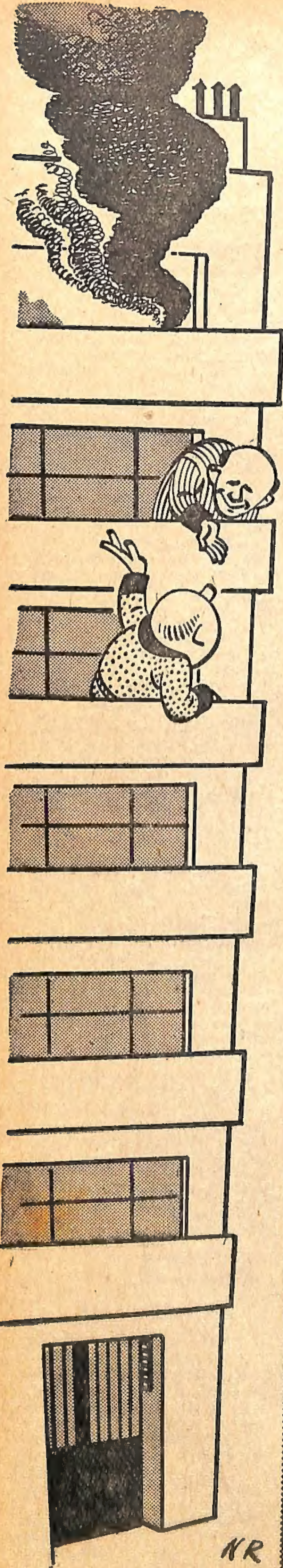
PAZAR

Alfabe

Akşam gazetesinde çıkan bir haberi aynen okuyalım:

İzmir — Plâjlı gazinonun salonunda L.E., F.S., A.B., R.C., S.S., ve M.K. adlı kadınlarla taşralı tüccarlar çırılçıplak olarak yakalanmışlar ve polis haklarında takibata girişmiştir.

Bu çeşitte haberler sık sık çıkıyor. Ve insanın asabını bozuyor. Şu isimleri ya yazmalı, ya da yazmaktan vazgeçmeli... Bir yaştan sonra okuyucuya alfabeyi yeni baştan söktürmenin ne anlamı vardır!

— Galiba yangın var..
— Hayır.. Altı numaranın beyi seçimi kaybetmiş!..

SEÇİM Şakaları

CAFER ZORLU

ÇOK ATEŞLİ HATİP... ŞUNUN ATEŞİNİ SÖNDÜRELİM BİRAZ!

Samimiyet

Bir çayda iki genç kadın arasında:

— Şekerim Jale'yle aramızdan su sızmıyor. Tabiatıyla bütün sırlarıma da vakıf!

— Hepsinden haberim var!

— Nasıl olur?

— Ayhan'la da benim aramdan su sızmaz!...

* * *

Sap

Metin'in elinde sapı timsah derisiyle kaplı çok güzel bir şemsiye vardı. Arkadaşlarından biri merakla sordu:

— Şemsiyen ne güzel! Nereden aldın?

Metin hemen cevap verdi:

— Karımın hediyesi!

— Ama sen evli değilsin ki!

— Biliyorum ama sapında «Sevgili kocama» yazılı!..

Herkesin eksikleri, yığın yığın derdi var,
Kimi şefkate muhtaç, kimi aşk yoksuludur,
Kiminin yüreği dar, kiminin geliri dar.
Mütevekkil ol bekle zira Tanrı uludur,
Durum iyiye döner «İnsan ihsan kuludur!»

* * *

Tasarılar, plânlar girdi şekilden şekle,
Belki tatlı ses çıkar makam değiştirmekle,
Yokluğa şerbetlisin, bir parça daha bekle!
Çok ince elememek başarının yoludur,
Ümit dünyasıdır bu «İnsan, ihsan kuludur!»

* * *

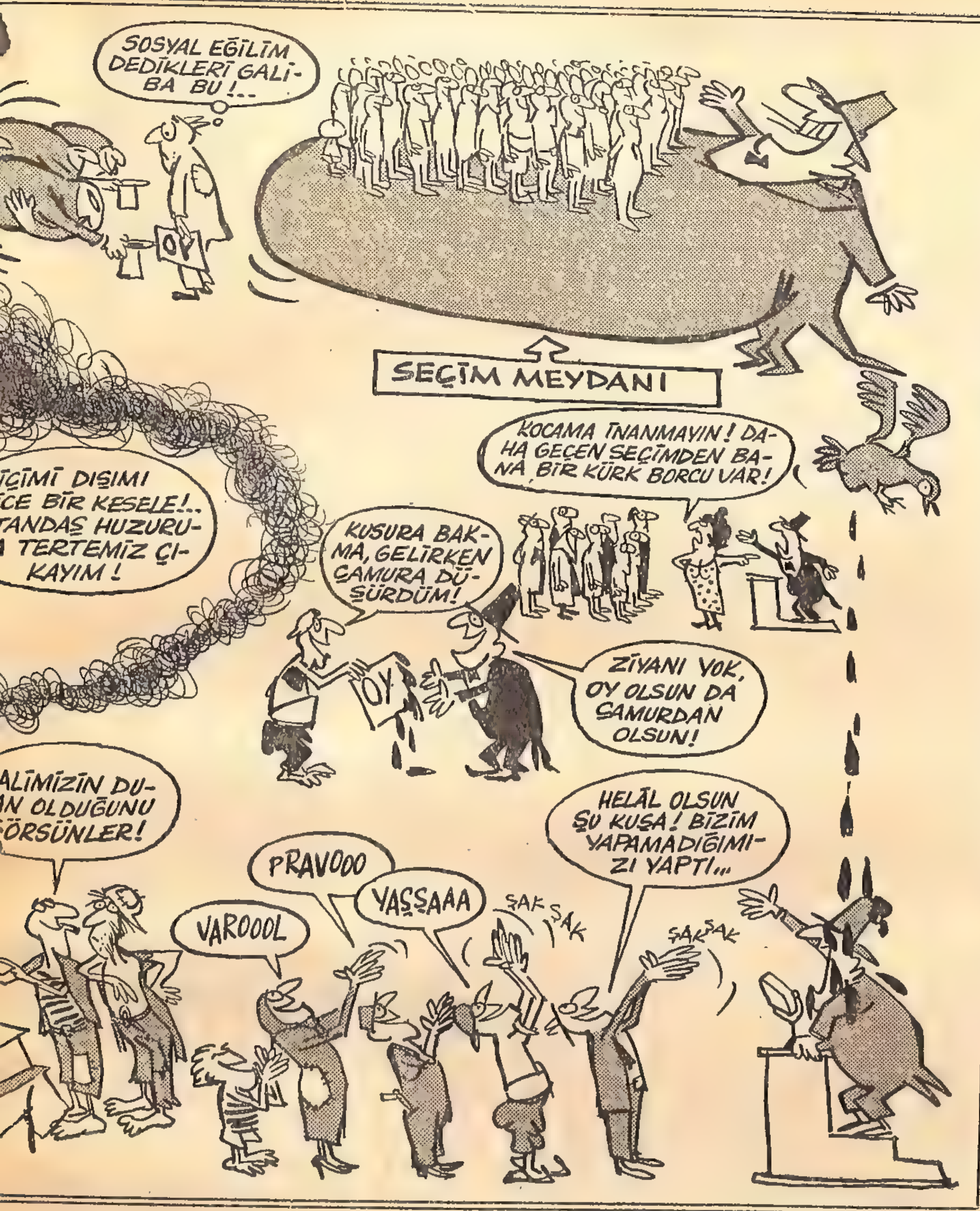
Yalancı pehlivanlar doldurdular meydanı,
Mutlaka çıkmalı mı altta kalanın canı?
Biz yeter bulmuyoruz alınan randımanı,
Tanımadığın âlem imkânlarla doludur,
Sana da fırsat doğar «İnsan, ihsan kuludur!»

İn
ihsan

Dünün ödlek adamı şim
«Ahvali âdiyeden» değm
Yüz bulduğun sofrada k
Demek ki: Tazı bizim de
Sana da bir pay düşer «İ

* *

Aşının faydası ne içi erke
Hak vermeli ayranı üfliy
Bir şeyler dağıtacak seçi
Hayat kaldıracında para,
Sen de paralanırsın «İns

KARAKOLA BİTİŞİK BİR PASTAHANE SOYULDU. -GAZETELER-

...an
...uludur!

...ilmiş efe!
...nlar esefe...
...kaldır şerefe!
... şey çuludur,
... ihsan kuludur!»

...ene?
... içene!
..., seçene,
...et koludur,
...san kuludur!»

Yazın cayır cayır yan, kışın üşü de üşü!
Yüz yıldır süre gelir bizde bu kör döğüşü!
Daha da mı görelim ayni korkulu düşü?
Cep delik, ekmek kuru, tuzumuzsa suludur,
Bulduğuna razı ol «İnsan, ihsan kuludur!»

* * *

Seni, beni arıyan, düşünen, kayıran kim?
Hitabet kürsüsünde palayı sıyıran kim?
Birbirimizi yesek bizleri ayıran kim?
İnşallah bu intihap cümleye uğurludur,
Adayın eli açık «İnsan, ihsan kuludur!»

* * *

Herkes söylüyor ama kimse bir şey duymuyor,
Evde yapılan hesap pazarlara uymuyor,
Gaflete düşüyorlar: Vatandaş uyumuyor!
Çünkü niyet saf değil, katkılı, tortuludur,
Ama ne yaparsın ki «İnsan, ihsan kuludur!»

Salâhattin KUTLU

Bir şartla..

İki arkadaş yolda karşılaştılar:

— Ne kadar şıksın!

— Şahane bir terzim var, onun sayesinde!...

— Aman çabuk bana adresini ver şu terzinin.

— Bir şartla, sakın benimkini ona verme!

Rejim

Bayan Feşmekân, doktora dert yandı:

— Doktor bey zayıflamak için ne yapmamı tavsiye ediyorsunuz?

— Gayet basit hamfendi. Başınızı birkaç kere, bir sola, bir sağa sallamanızı...

— Kâfi mi?

— Hem de nasıl!

— Peki bu hareketi, sabah kalkınca mı, yoksa yatarken mi yapacağım?

— Hayır hamfendi! Sadece yemeklerde. Size bir şey ikram edildiği vakit...

ANTON ÇEHOF'dan:

Hediye Vermek SANATI

ANASININ tek evlâdı, göz bebeği Saşa Smirnof koltuğunun altına sıkıştırdığı koskoca paketle doktor Koşelkof'un muayenehanesine girdi. Yüzünde minnettar insanların geniş tebessümü vardı.

— Hoş geldin tatlı çocuk... Nasılsın bakalım?

Saşa elini kalbinin üzerine koyarak heyecanlı bir sesle cevap verdi:

— Annemin hürmetleri var, efendim. Onun adına size teşekkür etmeğe geldim. Biliyorsunuz ben annemin tek evlâdıyım... Hayatımı kurtardınız... Hastalığım çok ciddi idi... Amansızdı... İkimiz de size nasıl teşekkür edeceğimizi bilemiyoruz.

— Yok canım, o kadar mühim değil, diye doktor sözünü kesti. Tevazu göstermesine rağmen bu sözlerin hoşuna gittiği gözlerinden belliydi. Zevkten dört köşe olmuştu. Benim yerimde kim olsa aynı şeyi yapardı, diye devam etti.

— Ben annemin tek evlâdıyım... Biz fakir insanlarız, sizin zahmetlerinizi para ile ödememize imkân yok... Size karşı mahcubuz... Ama annemle ben... annemin tek evlâdıyım... Size rica ediyoruz... Ne olur kabul edin... Şükran borcumuzu ödemek istiyoruz şununla... Belki çok kıymetli bir şey değil ama... Ama aslında satılsa çok para eder... Eski bronzdan... Az bulunur cinsten bir sanat şaheseri...

— Ne lüzumu vardı, canım... Kendinizi ne diye yok yere sıkıntılara soktunuz?...

— Doktor, İvan Nikolayeviç, böyle söylemeyin... Kabul etmezseniz annemle ben çok üzülürüz. Çok güzel bir şey... Babamdan kaldı, ona gözümüz gibi bakıyorduk. Elden düşme eski bronzları ucuza alıp, meraklılara yüksek fiatla devrederdi... Şimdi annemle ben de aynı şeyi yapıyoruz...

Saşa paketi açtı ve içinden çıkanı gururla, göğsü kabararak masanın kenarına koydu. Bronz üzerine çok ince işlenmiş bir tabloydu: Bir mabet merdiveninde bir kısmı ayakta, birkaçı yere uzanmış çıplak kadınları tasvir ediyordu. Hepsinin dudaklarında çapkın bir gülüş uçuşuyor ve sanki oradan kopup çıksalar doktorun odasını en sefih aşk sahneleri ile altüst edeceklermiş gibi bakıyorlardı...

Doktor hediyeye bir müddet sessizce bakarak; sonra kafasını kaşıdı, dilini dudaklarında gezdirdi, burnunu çekti... Ne yapacağını kestiremiyen bir hali vardı.

— Doğrusu tek kelimeyle bir hârika... Yalnız bir mahzuru var... Bilmem ki nasıl söylemeli... Pek öyle yutulur bir şey değil... Bunda açık saçıklıktan başka bir şey var...

— Ne demek istediğinizi pek iyi anlayamadım, İvan Nikolayeviç...

— Âdem ile Havva'yı kandıran yılan bile bundan daha cezbedici bir oyun bulamazdı... Bunu odama koymak demek, her yere günah mikropları saçmak demektir...

— Sanat anlayışınız çok acaip, doktor. Bunun bir sanatkâr elinden çıkmış olduğu ilk bakışta anlaşılıyor. İçinizi ilâhî bir kudretle dolduruyor, hevecandan gırtlağınız kuruyor... Bütün bu güzellik karşısında beşer kötülükleri unutulur. Şöyle alıcı gözü ile bir bakın: ne hareket, ne mâna, ne ifade...

— Bütün söylediklerinizde haklısınız ama, ben bir aile babasıyım... Burada çocuklar koşuşuyor, hastalarım geliyor... Çoğu da kadın...

— Tabiî, eğer onların gözü ile bakacak olursanız, iş değişir, bu muhteşem sanat eseri sadece adi hislerin kamçılayıcısı olur... Ama doktor, siz onlar gibi değilsiniz, siz onların üstüne çıkmayı bilmelisiniz. Hem bu annemle bizi çok üzer... Ben annemin tek evlâdıyım... Benim hayatımı kurtarmıştınız... Size minnettarız... Bizi ebediyen borçlu bırakmağa vicdanınız elverir mi? Size en kıymetli şeyimizi veriyoruz... Sadece... Evet, bunun çiftini bulursak daha çok işinize yarar...

— Çok teşekkür ederim, bana karşı gösterdiğiniz inceliği takdir ediyorum. Annenize hürmetler ederim. Burada çocuklar koşuşuyor, kadın müşterilerim var, bilmem ki nasıl olacak... Neyse, kalsın, ne yapalım... Zaten ne desem kabul etmiyeceksiniz.

— Doktor, üzülüp sıkılmağa değmez. Şu vazonun yanına koyun. Ne yazık ki çifti elimizde değil. Ama belli olmaz... Allahaısmarladık, İvan Nikolayeviç.

Saşa gittikten sonra doktor uzun uzun masanın üzerindeki işlenmiş bronz külçesine baktı, kafasını kaşıdı, kendi kendine söylenmeğe başladı:

— Çok güzel, hârika bir parça... Ama burada kalması da mahzurlu. Ne yapsam... En iyisi birine hediye etmek, ama kime?...

Birden aklına arkadaşı avukat Ukof geldi; ona borcu vardı; bir türlü para almayı kabul etmiyordu. Bu iyi bir fırsattı.

— O hem bekâr, hem de pek öyle açık saçıklıklardan çekinen adam değildir, diye içinden geçirdi.

Hemen hazırlandı, tabloyu paket etti ve doğru Ukof'un yazıhanesine gitti.

— Merhaba, aziz dostum. Nasılsın? Sana şimdiye kadar oldukça zahmet verdim. Karşılığına sana lâyık bir şey lâzımdı, işte bak... Nasıl, hoşuna gitti mi?...

Paket açılınca avukat başı dönmüş gibi masanın kenarına tutundu, hayran kalmıştı:

— Müthiş bir şey. Nereden düştü bu sana? Enfes, azizim, tek kelime ile enfes.

Sonra birden rengi soldu; ilk anki heyecanı kaybolmuştu; kapıya doğru korku dolu bir bakış attıktan sonra:

— Yalnız, seni kırmak istemem, ama bunu kabul edemiyeceğim, dedi.

— Neden?

Doktorun paniğe kapılmış gibi dudakları titriyordu.

— Şey... Annemle beraber oturuyoruz, sonra müşteriler de var; her saat gelip gidiyorlar...

— Hayır, imkânı yok olmaz... Bu bir sanat eseridir, böyle senin gibi düşünmek mânasızlığın ta kendisi... Şu ifadeye, şu zârif ve ilâhî havaya bak... Daha fazla konuşmayacağım...

— Canım baksana, biraz daha kapalı olabilirdi; hiç olmazsa bir yaprak, veya ne bileyim başka bir şey...

Doktor arkadaşının sözlerini bitirmesini beklemeden koşarak dışarı çıktı, sıkıntısından kurtulmuş olmanın hafifliği içinde evine yollandı.

Odasında yalnız kalan Ukof saatlerce bu hediyeyi ne yapıp da başından atacağını düşündü durdu.

— Kusursuz bir parça, çöpe atmak günah olur. Burada bir yere koymak da ondan daha beter. En iyisi birine hediye etmek. Ha, aklıma geldi, bu akşam onu bizim Şaşkin'e götürürüm. O böyle şeyleri sever, hem bugün onun yaş günü... İyi bir tesadüf.

Şaşkın, komedi piyeslerinin en gözde artistiydi. Avukat hemen koskoca bir fiyonkla süslü güzel bir paket yaptı, arkadaşına hediye etti. O gece Şaşkin'in tiyatrodaki odası bir dolup bir boşalıyordu; herkes hayret ve hayranlık dolu kelimeler, tebessümler, ıslıklar yağdırıyordu. Fakat odaya kadın artistlerin girmesine müsaade edilmiyordu...

Temsilden sonra Şaşkin başını iki eli arasına alarak hediyeyi ne yapacağını düşünüyordu.

— Bunu evde nereye koyabilirim ki; sık sık hanım ziyaretçiler oluyor... Resim de değil ki tutup bir çekmeceye saklayasın...

Oda hizmetçisi efendisinin derdini anlamıştı:

— En iyisi satın, dedi. Civarda ihtiyar bir kadın var, Smirovna, herkes bilir. O böyle eski bronzları satın alır... Pek fakirdir, siz bir kolaylık gösterirsiniz, madem kurtulmak istiyorsunuz...

Şaşkin'in bu işe aklı yattı ve hiç vakit kaybetmedi...

İki gün sonra doktor Nikolayeviç masasının başında, tıptaki son ilerlemelere ait bir kitaba dalmıştı. Kapı hızla açıldı, Saşa rüzgâr gibi içeri daldı. Yüzü sevinçten pırıl pırıldı; gözleri saadetle dolup taşıyordu... Koltuğunun altına büyük bir paket sıkıştırmıştı.

— Doktor ne kadar sevinçliyim, bilemezsiniz. Talihimize bakın ki hediyemizin çifti elimize geçti... Annem çok memnun... Ben de, annemin tek evlâdıyım... Hayatımı kurtarmıştınız...

Saşa minnet hisleri içinde elleri titriyerek paketi doktorun önüne bıraktı. Doktor ağzını açtı, bir şey söylemek istedi, ama sesi çıkmadı: Bir anda dilsiz olmuştu...

Gülçiçek

Atom

Kabile reisi «Kızıl Bulut» arabasını Las Vegas'ta bir kumarhanenin kapısında durdurdu. Hemen oyun masasının başına geçti, bir saat sonra yanına aldığı onbin doları son sentine kadar kaybetmişti. Arabasına binip yakın tepelerden birine çıktı; bir ateş yaktı ve eski âdetlere göre, kabilesine O'na onbin dolar daha yollamaları için işaret verdi.

Ama tam bu sırada yakındaki Nevada çölünde bir atom bombası patladı.

İki saat sonra «Kızıl Bulut» karşı tepelerden cevabı gördü.

— «Tamam! Bu kadar bağıracak ne vardı? İstediğin parayı yolluyoruz!»

AKBANK
emrinizdedir
AKSİGORTA
(AK—207)

ÇİZEN

Yalçın Çetin

Nazik Sülüman

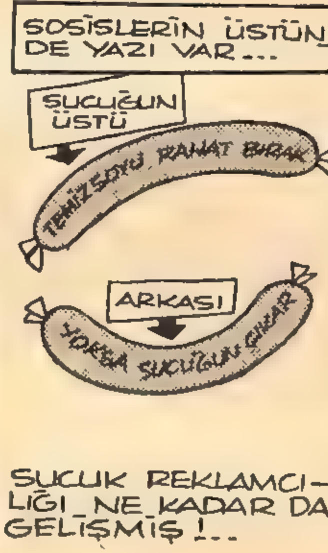

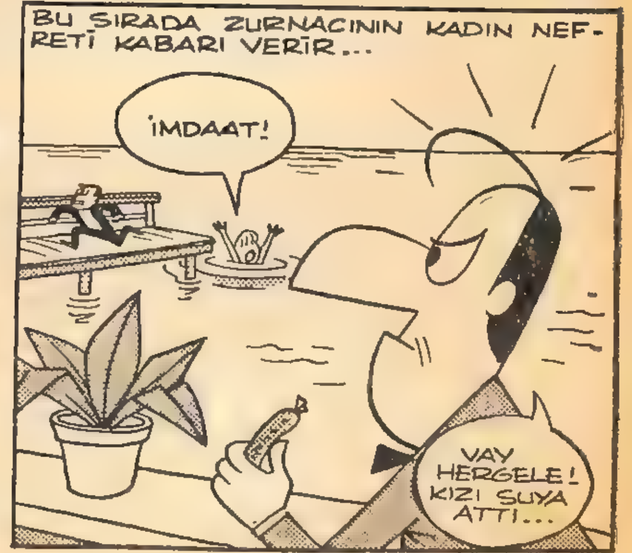

Aziz Nesin'in Romanı

TEK DELİK

— 19 —

Kâmil Ağanın Hamdi Beye kızdığı filân da yoktu. Onunla konuşmuş bile değildi. Yalnız Hamdi Beyin hiç durmadan başını sallaması biraz sinirine dokunuyordu. Bahçede o sabah Hamdi Bey, yine titrek başını sallaya sallaya dolaşmaktaydı. Kâmil Ağa, belki de, kafasına şişeyi yerse aklı başına gelir de bir daha başını sallamaz diye düşünmüştü. Belki de kan görmek ihtiyacındaydı.

Hamdi Bey, başı sarıldıktan sonra, revirde boş yatak olmadığı için yine koğuşuna gönderilmişti. Şimdi yatağının üstüne oturmuş sarılı başını sallamaktaydı.

Kâmil Ağa, dipteki köşede üst üste dört şiltenin üstünde oturmuş esaslı sigarasıyla çayını içmekteydi.

Paşazade Ferit Bey de macerasını anlatmaktaydı:

Hapishanede geçirdiğim aylar içinde, tahliye olunca ne yapacağımı, hayatıma nasıl bir düzen vereceğimi düşündüm durdum. Hiçbir çıkar yol bulamıyordum.

Hapishanede Vasil adında bir tüccarla tanıştım, zeytin ve zeytinyağı tüccarıymış. Bir belediye cezası için dört günlük hapisliği vardı. Böyle zengin mahkûmlar, hele cezaları kısa olursa, hele bir de Rum, Ermeni, Yahudi gibi gayrimüslim azınlıklardan olurlarsa, cezaevinin yemliği olurlar. Tüccar Vasil de, dört gece kalacağı cezaevine; dünyanın en lüks otelinde daha çok para ödemek zorundaydı. Cezaevinin kapısından girdiği andan çıkacağı ana kadar, soyulacaktı. Gardiyanından, memurundan, mahkûmuna kadar herkes onu soyacaktı.

Genç adam, Paşazade Ferit Beye:

— Biliyorum, dedi, şimdi de öyle değil mi sanki.. Benden bile haraç aldılar.

Ferit Bey:

— Hayır hayır, dedi; nerde eski günler, nerde şimdiki... Bu zengin mahkûmların bazısı, cezaevinde soyulacaklarını dışarıda duyarlar, içeri girince cimri davranırlar. Böyleleri yandı; söke söke, döve döve parasını alırlar. Hapishaneye düşen zenginlerin akıllısı kesenin ağzını açacak. Rahat etmesinin tek yolu budur. Vasil, akıllı adamdı ve pek cömert davranıyordu. Cezaevine girer girmez, öteki mahkûmlar gibi, o da berber iskemlesine oturtulmuştu. Saçları sıfır numara makineyle dibinden traş edilecekti. Berber, her yeni mahkûma yaptığı gibi, ona da:

— Yazık bu güzel saçlara, sen kimseye çaktırma, beş papel ver de saçını iki numara makineyle traş edeyim.. demişti.

Her yeni mahkûma böyle söyler, beşliği, iki buçukluğu kıvırır, ama yine sıfır numara makineyle saçları dibinden keserdi. Başka türlü yapsa, cezaevi berberliğinde tutunamazdı.

Vasil, hemen cebinden beş değil, bir elli lira çıkarıp berbere vermiş:

— Çok rica ederim, demişti, ben saç istemiyorum, sıfır numara makineyle dibinden kesin saçlarımı ki biraz kuvvetlensin...

Yeni gelen bir mahkûmun berbere gönül rızasıyla elli lira verdiği haberi, bir anda bütün cezaevine yayılıvermişti.

Berberden sonra etüv dairesine gitmişti mahkûmlar. Bir mahkûm Vasil'e sokulup:

— Elbiseniz İngiliz kumaşı galiba... dedi.

Vasil:

— Yo.. Yerli kumaştan... dedi.

— Yerli ama, çok güzel, yeni de... Etüve girince berbat olacak, yazık.. Ben etüvcüye söyliyeyim de buhar kazanının içine atmasın. Üstüne bırakıversin, o zaman bozulmaz. Yalnız siz, beş lira verin de makiniste vereyim. Beş lirayla beş yüz liralık elbiseyi kurtaracaksınız.

Vasil, bir elli lira da ona verdikten sonra:

— Rica ederim, elbisem iyice ütülensin. Müdüriyette pis yerlerde kaldım, belki birisinden bit geçmiştir, demişti.

Nasıl olsa etüvcü bildiğini okuyacaktı: Vasil de bunu biliyordu.

Temiz girenin pis çıkacağı hamama girerken de, hamamcılık yapan mahkûm, beş lira verirse Vasile peştemal vereceğini söylemişti. Vasil ona da bir elli lira verip:

— Rica ederim, peştemal istemez, ben de öbür mahkûmlar gibi peştemalsız girerim... deyip pis paçavrayı beline dolamaktan kurtulmuştu. Yani Vasil, karantina kısmına gelinceye kadar belki beş yüz lira dağıtmış, ama hapisanede birden kredisi de yükselmişti. Karantina kısmına girince de ocakçının yaptığı çayı meydancı getirip de:

— Allah kurtarsın! diye içi para dolu tepsiyi uzatınca, Vasil kırk yıllık hapisaneci gibi:

— Allah hepimizi kurtarsın! deyip iki tane yüzlük lirayı tepsinin içine atıvermişti.

Kısım ağası da Vasili benim de bulunduğum, en iyi koğuşa, benim yatağımın yanına vermişti.

Akşam yemeğinde Vasil, ısrarla beni de yemeğe çağırdı, gitmedim. Ondan sonra her övün, beni de yemeğe çağırıyordu, gitmiyordum.

Hapisaneye gelişimin ikinci gecesiydi. Herkes uyuyordu. Bir çoc... Vasil'i uyandırıp dışarı çağırdı. Vasil koridora çıktı, biraz sonra döndü, yattı. Başka bir çocuk yine kaldırdı, dışarı çıkardı. Biraz sonra Vasil yine döndü. Bu böyle dört defa devam etti. Beşincisinde ben de merak edip arkalarından koridora çıkıp, kapı ağzından dikizledim. Koridorda beş - altı mahkûm çocuk Vasil'i kolundan tutup helâya soktular. O zamanlar daha «Sübyan koğuşları» kurulmamıştı. Çocuk mahkûmlar da büyük mahkûmlarla bir arada bulunurlardı. Vasili kolundan tutup helâya sokan çocuklar, 13 - 17 yaş aralarındaydılar. Durumu görünce, dönüp yatağıma girdim. Biraz sonra da Vasil dönüp yatağına girdi. Aradan on dakika geçti geçmedi, bir çocuk daha geldi, fısıltıyla:

— Kalk ulan! diyerek Vasili dürttü.

Vasil:

— Ne olur, yarın... Yarın olsun.. dedi.

Çocuk:

— Kalk len! diye daha hızlı dürtünce, Vasil kalktı, dışarı çıktı.

Dönüşünde, yorganımın altından onu gözetliyordum. Vasil ağlıyordu. Yerimden doğrulup:

— Neyiniz var, ne oldu? dedim.

Bir şey söylemiyor, boyuna ağlıyordu. Israr ettim:

— Korkuyorum... dedi.

— Korkmayın, anlatın!

Fısıl fısıl anlattı; Çocuklar dışarı çağırıp para istiyorlarmış. Vasilin yanındaki para da bitmiş. Çünkü hapisane idaresi, içeride kumar oynamasınlar diye, mahkûmların yanında çok para bırakmıyor. Vasil'in parası da idarede. Vasil, yemin ediyormuş, yarın idareden alıp vereyim, diye, çocuklar «olmaz, şimdi» diyorlarmış. Sonra da Vasil'i helâya sokup ensesinden içeri bir avuç bit atıyorlarmış. Her seferinde avuç avuç bitler sırtından, göğsünden içeri doldurmuşlar. Vasil hem ağlıyor, hem de hart hart kaşınarak:

— Belki bir milyon bit attılar.. diyordu.

Adamın ağlanacak hali çok gülünçtü doğrusu..

— Yarın versem ne olur.. diyordu!

— Yarın olmaz! dedim.

— Niye? diye sordu.

— Çünkü bu çocuklar eroinmandır. Eroin alacak paraları yok, eroinsizlikten kriz geçiriyorlar. Şimdi bunlar bir paket eroin için cinayet işliyebilirler.

Bu sırada ancak onüç yaşında bir kopil geldi:

— Kalk len gâvur! diye bir yandan ağlayıp, bir yandan kaşınan Vasil'i dürttü..

Yataktan kalktım, çocuğa:

— Harman mısın? dedim.

— Harmanım amca...

— Gel ben sana beyaz bulayım...

Koridorda altı çocuk daha vardı. Krizden titriyor, kıvranıyor, terliyorlardı. Bir tanesi de koridor taşları üstünde solucan gibi kıvır kıvır kıvranıyordu.

Çocuklardan birinin avucundaki bitleri helâ musluk taşına döktürdüm. Eroin satıcısı Mezarcı Nuri'yi uyandırdım. Nuri zulasından üç paket eroin çıkardı.

— Parasını yarın Vasil verecek dedim.

Çocuklara üç paket eroini verdim. Vasil de bütün iç çamaşırlarını, pijamasını soyunup çocuklara verdi. İşte bu hâdiseden sonra Vasil beni çok sevdi. Kendisine maceramı da anlattım. Bana adresini verdi.

— Tahliye olunca, mutlaka gel, beni bul. Sana iş veririm... dedi.

Hapisanelerde verilen bu türlü vaatlere inanılmaz ama, başka çarem olmadığı için, Vasil'in tahliyesinden üç ay sonra hapisaneden çıkınca, doğru ona gittim. Beni iyi karşıladı. Yağkapanında bir mağazası vardı. Mağazanın içi zeytin küfeleri, zeytinyağı varil ve tenekeleriyle doluydu. Mağazanın içinde çam bölmeyle ayrılmış bir küçük odada oturuyordu.

— Bizim dükkânda çalış! Hesapları tutarsın, bize yardım edersin. Üç gün gez dolaş, sonra gel çalış! dedi.

Yüz lira da para verdi. Yıllardır iyi insan görmediğim, iyiliğe hasret kaldığım için Vasil'in bu hareketine şaşıp kaldım. İki ay orada çalıştım. İki ay sonra beni evine götürdü. Yemek yedik. Yemekten sonra:

— Seni tecrübe ettim, dedi, çok iyi, namuslu bir insansın. Hapishanede hayatını anlatınca sözlerine inanmamıştım. Ama gördüm ki anlattıkların doğruymuş. İnsanoğlunun başına her iş gelir. Sen bundan sonrasına bak. Sana bir iyilik yapacağım. Mağazayı senin üstüne devredeceğim, mağaza senin olacak.

Anlaşılan herif benimle alaya başlamıştı, yahut delirmişti.

— Niçin Mösyö Vasil mağazanızı bana devredeceksiniz? dedim.

Öyle karışık şeyler anlattı ki, aklım büsbütün karıştı. Ben ona bilmem kaç bin liralık borç senedi verecektim. O da buna karşılık dükkânı benim üstüme yapacaktı. Ama gene dükkânı o işletip kullanacaktı. Kazanç da onundu. Yani asıl mal sahibi gene Vasil'di ama resmen mal sahibi ben görünecektim. Vasil:

— Buna karşılık aylığını elli lira arttıracağım... dedi.

İki yüz lira aylık alıyordum, demek iki yüz elli lira verecekti.

— Niçin Mösyö Vasil? diye sordum.

— Dükkânın senin üstünde olması daha iyi... dedi. İki oğlu vardı, damadı vardı, onlar dururken neden dükkânını benim üstüme yapmak istediğini anlıyamıyordum. Bahane olarak, oğlunun birinin doktor, birinin de Avrupa'ya tahsile gideceğini, damadına da güvenemediğini söyledi.

Ben Vasil'e on bin liralık bir sene vâdeli borç senedi verecektim. Ödeme günü gelince, o senedi yırtacak, yeniden bir sene vâdeli borç senedi yapılacaktı.

Bu senet ne olacak? dedim.

Vasil:

— Sana güveniyorum ama, dedi, insanlık hali, ne olur ne olmaz... Ölüm var kalım var... Belki ben ölürüm, belki sen ölürsün...

— Eeee?

— Ben ölürsem, elde senin borç senedin olunca, karım çocuklarım senden alır dükkânı... Senet olmasa da sen bırakırsın dükkânı onlara ama olsun... Allah göstermesin sen ölürsen, elde bir senet olmalı ki dükkânı alalım... Yoksa bizim dükkân olduğunu hükûmete nasıl isbat edebiliriz.

Bütün bunlar makul geliyordu ama, neden kendisi sahibiyken, dükkânı bana devretmek istediğini bir türlü anlıyamıyordum.

(Devamı var)

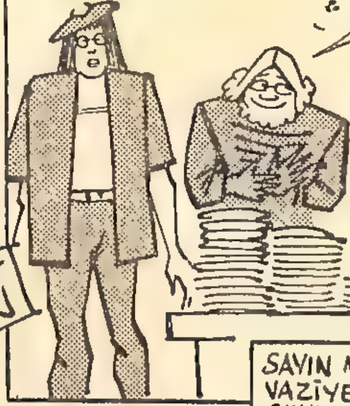
● Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11
İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.
Fiatı : 100 kuruştur.

Gülliver BİLGİÇLER ADASINDA
14
BURADA YAPILAN DENEMELER DEHÂMIZIN SON HÂRİKASIDIR!..
BÜLENT EREN
"AKADEMİ MÜDÜRÜ, GÜLİVER'İ DÖNE DOLAŞTIRA, MATEMATİK OKULUNA GETİRMİŞTİ..."

NE YAPACAK BUNLARI ÜSTÂD?..
BUNLAR KÂĞIT HELVASI GİBİ YENİLİR YUTULUR CİNSTENDİR. TALEBELER BUNLARI AÇ KARNINA YUTUP TA, ÜSTÜNE ÜÇ GÜN EKMEK VE SUDAN BAŞKA BİRŞEY YEMEZLERSE ALLÂME OLURLAR!..
SAYIN MATEMATİK ÜSTÂDINI CİDDEN ÇOK DALGIN BİR VAZİYETTE ÇALIŞIR BULDUK! YUVARLAK BİR TAKIM ŞEYLERİN ÜZERİNE HABİRE RAKAMLAR YAZIYORDU!

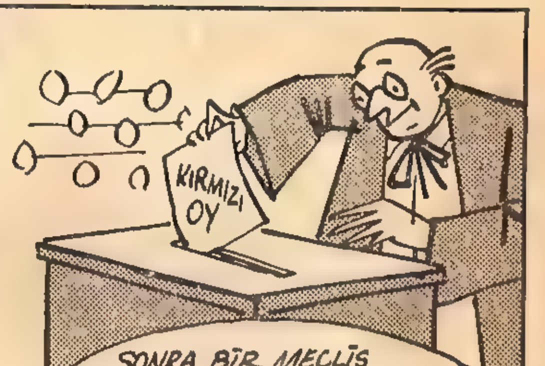

FAKAT, TALEBELERİN AKSİLİĞİ YÜZÜNDEN, HENÜZ TAM BİR BAŞARI SAĞLANMAMIŞTIR... ÇÜNKÜ HAPI YUTAR YUTMAZ, BİR YERE SIVIŞIP ÇIKARIYORLAR...

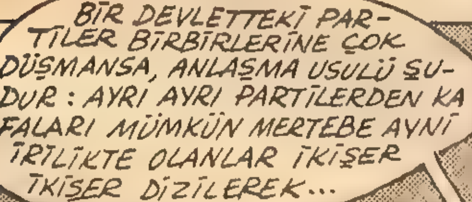

EVET, SAYIN PROFESÖR, SİZİ DİNLİYORUM...
BENCE İDARE EDİLENLERİN DÜZENİ, İDARE EDENLERİN SIHHATİYLE ORANTILIDIR!
SİYASÎ PLÂNCILAR OKULUNU DA GEZİNCE BÜTÜN PROFESÖRLERİN ZIRDELİ OLDUĞU BİLİNCİNE VARDIM... GERÇEKÇİ TEK ADAM GÖRDÜM İÇLERİNDE. ONU DİKKATLE DİNLEDİM.

MECLİS ÜYELERİNİN ÇEKTİKLERİ TÜRLÜ RAHATSIZLIKLAR, ALDIKLARI KARARLARA TESİR ETMEKTEDİR. EHLİYETLİ TABİBLERDEN KURULU BİR HEYETİN, HER OTURUMDAN ÖNCE ONLARI MUAYENE ETMELERİ VE İLÂÇLARINI TATBİK ETTİKTEN SONRA MECLİSE SALIVERMELERİ GEREKİR...

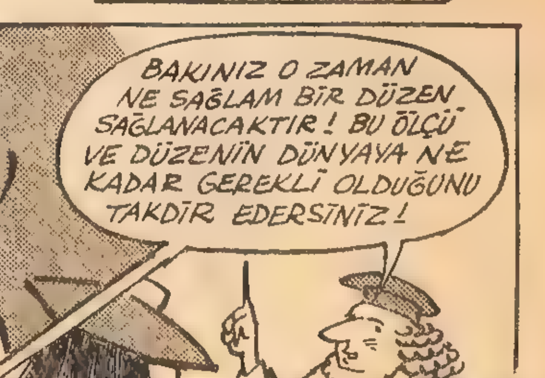

SONRA BU MECLİSLERİN HALKLA HÜKÜMDAR ARASINDAKİ İLİŞKİLERİ KOLAYLAŞTIRMAK İÇİN SEÇTİĞİ BAKANLAR VARDIR...
SAYIN PROFESÖRÜN SİYASETİN HER HUSUSUNDA CİDDEN ENTERESAN FİKİRLERİ VARDI...

BENCE, MÜRACAAT EDEN VATANDAŞ, DİLEKLERİNİN HÜKÜMDARA ULAŞABİLMESİ İÇİN BAKANIN UNUTMASINA ENGEL OLACAK HAREKETLERDE BULUNMALIDIR. MESELÂ: BAKANI TEKMELEMEK, TOKATLAMAK, ŞİDDETLİCE ÇİMDİKLEMEK!

KIRMIZI OY
SONRA BİR MECLİS ÜYESİ, HARARETLE MÜDAFAA ETTİĞİ BİR FİKRİN REYE KONULDUĞUNU GÖRÜNCE, KENDİ OY'UNU BİLE KENDİ FİKRİNE KARŞI KULLANMALIDIR...NETİCE ŞAŞMAZ, HALKIN MENFAATİ SAĞLANMIŞ OLUR...

BİR DEVLETTEKİ PARTİLER BİRBİRLERİNE ÇOK DÜŞMANSA, ANLAŞMA USULÜ ŞUDUR: AYRI AYRI PARTİLERDEN KAFALARI MÜMKÜN MERTEBE AYNÎ İRİLİKTE OLANLAR İKİŞER İKİŞER DİZİLEREK...

BEYİNLERİ, USTA OPERATÖRLER TARAFINDAN İKİYE BÖLÜNMELİ VE BİRİNİN YARISI ÖBÜRÜNE YAPIŞTIRILARAK MÜSBET VE MENFİ FİKİRLERİ EŞİT OLAN İNSANLAR ELDE EDİLMELİDİR!

BAKINIZ O ZAMAN NE SAĞLAM BİR DÜZEN SAĞLANACAKTIR! BU ÖLÇÜ VE DÜZENİN DÜNYAYA NE KADAR GEREKLİ OLDUĞUNU TAKDİR EDERSİNİZ!
DEVAMI VAR

MİNİK HİKÂYE :

ISLIK!

MÖSYÖ Veneranda bir tek lâmbanın ölü sarı ışığının aydınlattığı yolda giderken bir evin kapısının önünde durdu ve kafasını kaldırarak birini çağırır gibi uzun uzun ıslık çaldı.

Üçüncü kattan biri başını uzattı:

— Anahtarınızı mı unuttunuz? derken sesini duyurmak için ciğerlerinin bütün gücü ile bağırıyordu:

— Evet, anahtarım yok, diye Mösyö Veneranda aynı yüksek tondan cevap verdi.

— Ön kapı kapalı mı?

— Evet, kapalı.

— Öyle ise size anahtarı atayım.

Mösyö Veneranda şaşkın bir ifade ile sordu:

— Anahtarı mı atacaksınız? Ne yapayım ben atahtarı?...

Üçüncü kattaki adam beline kadar sarkmıştı:

— Ön kapıyı açmak için...

— Peki, madem ön kapıyı açmamı istiyorsunuz, atın anahtarı...

— İçeri girmiyecek misiniz?

— Ben mi? Yooo... Hem neden girecek mişim?...

Yukardaki adamın kafası altüst olmuştu. Konuştuklarında bir şey anlamıyordu.

— Siz burada oturmuyor musunuz? diye sordu.

— Hayır, size öyle bir şey mi dedim yoksa?...

— Tövbeler tövbesi... Çattık be... Meryem Ana hakkı için, benden niye anahtar istiyorsunuz pekâlâ?

— Sizden anahtar filân isteyen olmadı, ön kapıyı açmamı istediniz, sonra da kendiniz anahtar vermeğe kalktınız...

— Ben ön kapıyı açmak istemedim. Burada oturuyorsunuz sandım: ıslık çaldınız da...

— Bu evde oturanlar hep ıslık mı çalar?

— Anahtarları yoksa ıslık çalarlar.

— Benim de anahtarım yok...

Her seferinde sesleri biraz daha yüksek çıkıyordu. İlk katın penceresi hızla açıldı, tarla cadısı gibi bir baş uzandı, ve istikametini şaşırmış yaylım ateşi gibi kükremeğe başladı:

— Sizde hiç insaf, merhamet yok mu? Gecenin bu saatinde? Ne bu... Uyuyan var, hasta var, çocuk var... Nedir saatlerdir alıp veremediğiniz... Bir bağırış, bir kıyamet...

Mösyö Veneranda hiç istifini bozmadan hemen cevap verdi:

— Bağırışıyoruz, çünkü birimiz üçüncü katta, birimiz de sokaktayız; alçak sesle konuşsak birbirimizi anlayamayız...

Uykusu başına vuran ilk kat kiracısının lâf dinleyecek hali yoktu. Pencere pervazına yumruğunu indirerek:

— Siz ne istiyorsunuz? diye böğürtüye benzer bir sesle sordu.

— Ne istendiğini bana değil, üçüncü kattaki komşunuza sorun. Ben daha ne olduğunu anlayamadım. Ön kapıyı açmak için anahtarı atmak istedi, sonra ön kapıyı açmamı istemedi, sonra da ıslık çaldığıma göre bu evde oturmam icabettiğini söyledi. Sözün kısası ne zamandır buradayım, daha ne olup ne bittiğini anlayamadım. Siz de ıslık çalar mısınız?

— Ben mi?... Ben... Hayır ıslık mıslık çalmam. Hem neden ıslık çalacak mışım?...

— Siz bu evde oturmuyor musunuz? Üçüncü kattaki, bu evde oturanların ıslık çaldıklarını söyledi de... Bana ne canım, ister çalın ister çalmayın keyfiniz bilir.

Sonra Mösyö Veneranda başıyla selâm vererek uzaklaştı, bir yandan da «galiba orası tımarhaneydi» diye düşünüyordu...

GÜLÇİÇEK

TRANSİSTORLU RADYOLARIN ŞAHI...

7 W 3 çanta modeli - 4 dalgalı

THOMSON

...sayesinde memleketimizde yapılan bütün radyo yayınlarını NET ve GÜR sesle, en iyi şekilde dinliyebilirsiniz

RT 245 modeli - 3 dalgalı lüks ağaç mobilyalı

● Sesi son derece kuvvetlidir
● 8 transistorun vazifesini gören 7 transistorludur
● Fiatı uygundur

Genel Distribütörü
BEKO TİCARET A. Ş.
Beyoğlu, İstiklâl Caddesi 349,
Tel. 49 35 00

(Yeni Ajans: 4725—205)

REKLÂMINIZI GAZETE VE DERGİLERLE DEĞERLENDİRİN!

BASIN İLÂN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük :
Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 27 66 00 - 27 66 01
Telgraf adresi : BASINKURUMU

(Basın: 15657—206)

Milletler Gülüyor

— Kurşuna dizmeyin!.. Cumhurbaşkanı oldu!

Aldatılan koca

Kahvenin terasında aperitifini yudumlayan bir müşterinin önüne, kılığı kıyafeti hiç de iyi olmayan bir adam dikilir:

— Siz Jules Dugommier misiniz? diye sorar.

— Evet! Niçin sordunuz?

— Ben, Posper Dubois'yim!

— N'olmuş yani?

— Onbeş Haziran, cumartesi günü, Avignon'da mıydınız?

İçkisini bırakan adam, cebinden bir defter çıkarır, sayfaları karıştırdıktan sonra:

— Evet oradaydım! der.

— Gece bir kadınla otele gittiniz mi?

Adam gene defterine bir göz atar;

— Doğru, gittim! der

— İşte o kadın benim karımdı.

— Şaka etmiyorsunuz ya?

— Katiyen olayı hemen ertesi gün haber aldım, ve müsaadenizle hiç de memnun olmadığımı söylemek istiyorum.

Bunun üzerine oturan adam üçüncü defa defterine bakar, dudağını büker:

— Ben de öyle! der.

Ayda ilk insanlar

İki Amerikalı kozmonot ay'a ayak basar, ve dünya ışığında dolaşan bir çifte rastlar. Ufak tefek kadın gayet güzel, erkek de fena değildir. Başlarlar çene çalmağa.

— Evli misiniz? diye sorar Amerikalı.

— Evet!

— Çocuklarınız var mı?

— Hayır, burada imkânsız!

— Ah!...

— Tabii ya! Baksanıza her yer kayalık. Hiç burada lâhana yetişir mi?

— Ama sizler nasıl doğdunuz?

— Siz bize bakmayın canım! Biz Ruslardanız da...

* * *

Şatranç

Meşhur şatranç şampiyonu Alekhine treni kaçırınca A. B. Devletlerinin ufak bir kasabasında dört beş saat geçirmeğe mecbur kalır. Bir kahveye gider. Orada kasabanın doktoru Alekhine'e bir şatranç partisi teklif eder. Şampiyon da hiç bozmadan kabul eder. Ama 21. herekette doktor tarafından mağlûp edilir. Bunun üzerine:

— Tekniğiniz bir harika! diye bağırır Alekhine, ama anlıyamadığım bir şey var!

— Nedir o?

— Niçin kaleleri hiç kullanmadınız?

— Şu dalgaları mı soruyorsunuz? Memlekette bunların nasıl hareket ettirileceğini kimse bilmez ki!...

Yazısız

— Yahu biraz bize de pas ver de topun gölgesinden faydalanalım!

Sanat müzesinde

Louvre müzesinde bir bekçi ağır ağır ilerleyen bir kadına seslenir:

— Madam, biraz hızlı yürüyün, yolu tıkamayın!

Kadın, bekçiye döner:

— Yakında çocuğum olacak, reviri arıyorum...

— Çocuğu olacak kadın gelip de Louvre'un koridorlarında kaybolur mu? diye kızar bekçi.

Bunun üzerine müstakbel anne:

— Haklısınız! der. Ama girdiğimde çocuk falan yoktu ki...

* * *

Yalan

— Şekerleri dolaptan iznim olmadan kim aldı? Sen mi Caroline, yoksa Jacques Sen mi?

— Caroline aldı! dedi Jacques.

— Doğru değil anne! diye Caroline bağırdı, çok yalancısın, ben onları alırken yanımda değildin ki...

Dünya Karikatürleri

—YAKALADIM KARICIĞIM, SENİN İÇ ÇAMAŞIRLARINI GİYİYOR!

—GALİBA TANIŞMAMIZ ÇOK GÜÇ OLACAK!..

—KUZUM, NE ARIYORSUNUZ YERDE?..

—ŞU ALİS'E BAYILIYORUM: HER ZAMAN BÖYLE SÜRPRİZLİ EĞLENCELER HAZIRLAR!

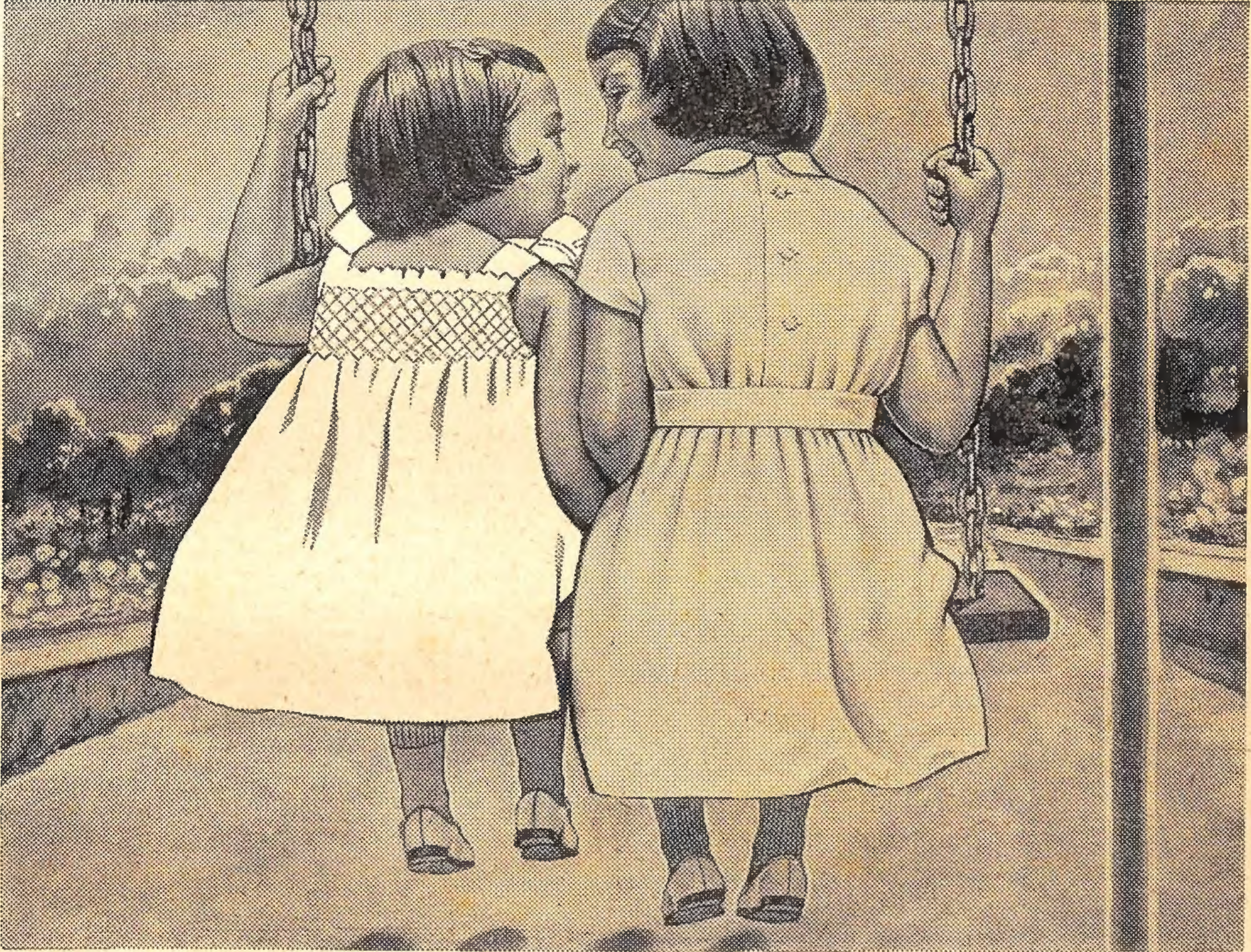

—HİÇBİR ŞEYİMİN TAKMA OLMADIĞINA İNANDIN MI ŞİMDİ?..

—MADEM Kİ BENİ HEP YANINDA GÖRMEK İSTİYORSUN, OĞLUNLA EVLENDİR!

BİRİSİNİN ANNESİ TURSİL KULLANMAMIŞ

"Bedia Teyze çarşıya giderken kızı Oya'yı bize bıraktı. Oya, kardeşimden iki yaş büyüktür. Onlar gülüşerek salıncakta sallanırken ben de bahçenin bir köşesinden seyre koyuldum. Bir ara gözüm kardeşimin elbisesine ilişti. Oya'nınkinden çok daha beyazdı. Hayret ettim, Çünkü Bedia Teyzeyi titiz bir ev hanımı bilirdim. Daha sonra lâf arasında onun Tursil kullanmadığını öğrendim."

Etrafınıza bakınız... Tursil kullanan aileler derhal belli olur.

Tursil bütün tecrübeli ev hanımlarının kullandığı saf sabun tozudur. Tursil'le yıkanan çamaşırlar yıpranmaz ve mis gibi kokar. Tursil elleri bozmaz. Az Tursil çok iş görür. İşte bu yüzden Tursil diğer bütün markaların toplamından fazla satılır.

TURSİL gözle farkedilecek derecede daha beyaz yıkar

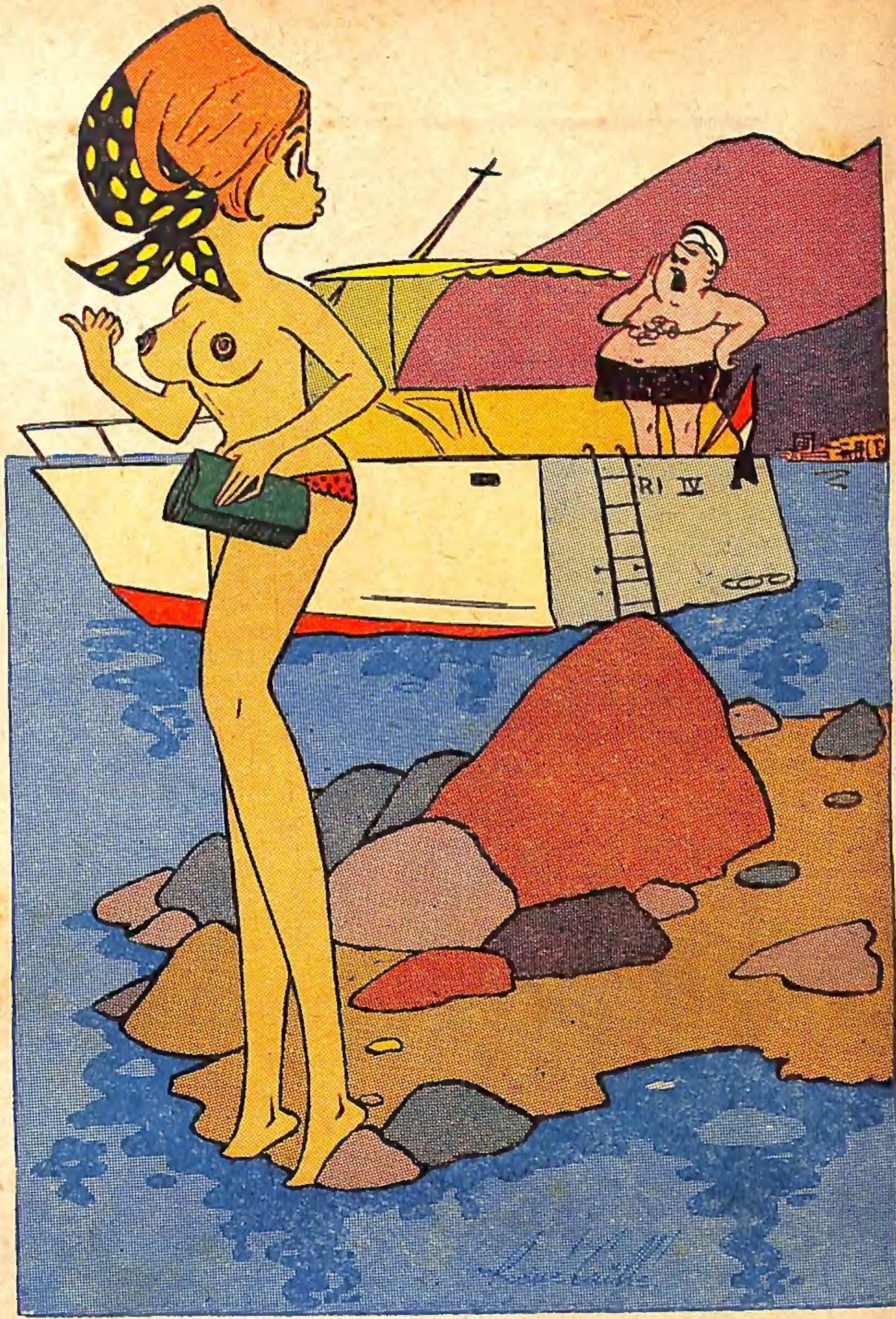

TURSİL şimdi daha zarif kutularda satılıyor

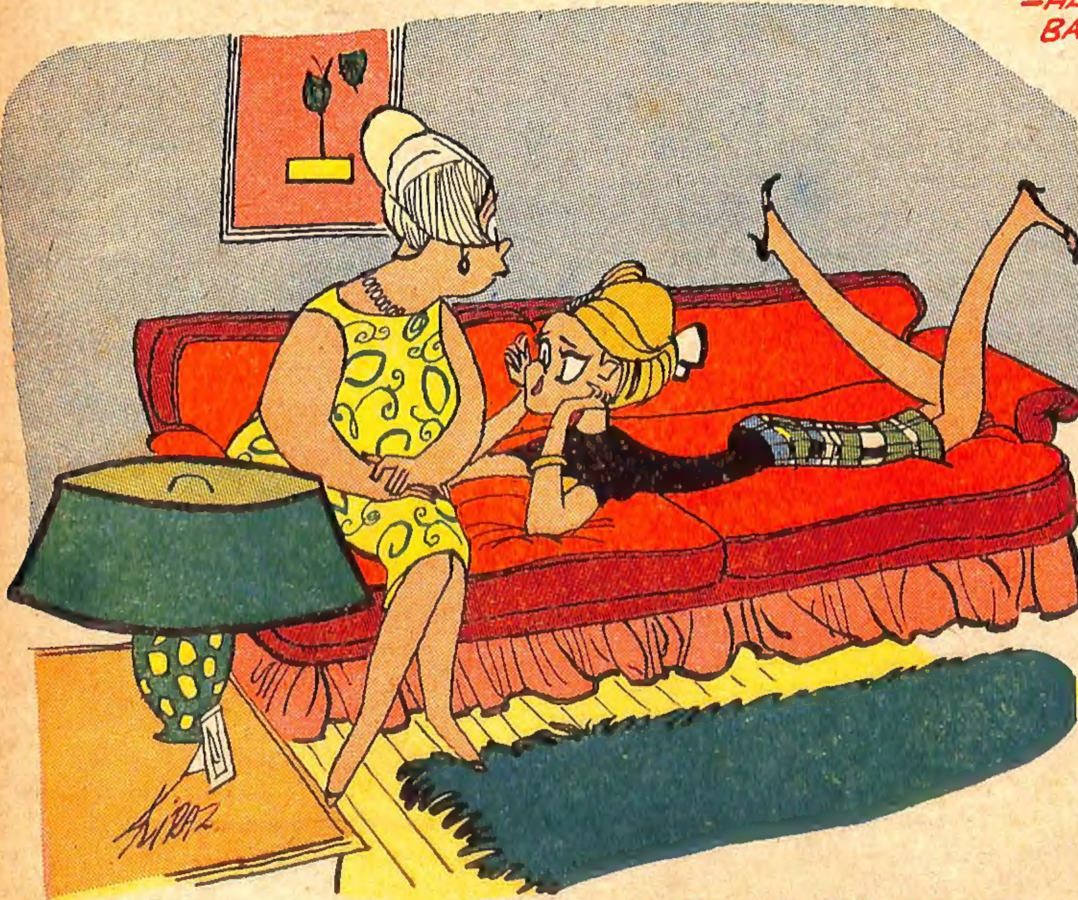
(Manajans: 1226—208)

Akhaha

—HAYDİ DÖN, HAYDİ DÖN... BENDEN BAŞKA ERKEK YOK BURADA !..

—ANNECİĞİM, BABAM SENİ AĞZINDA JİKLET ÇİĞNEYEREK İSTESEYDİ KABUL EDER MİYDİN ?..

